

คู่มือ ส่งเสริมการเรียนรู้ วิชาชีพครูสู่สามัญรุ่นใหญ่

การฝึก
เป็นผู้นำ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือ
ส่งเสริมการเรียนรู้
วิชาชีพครูและสื่อมวลชนรุ่นใหม่
การฝึกเป็นผู้นำ

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือส่งเสริมการเรียนรู้วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การฝึกเป็นผู้นำ

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2564

จำนวนพิมพ์ 350 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ

สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย)

เลขที่ 85, 87, 89, 91 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40

ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด

กรุงเทพมหานคร 10700

โทร. 0-2424-4557, 0-2424-0694 โทรสาร 0-2433-2858

นายไพสิฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้นำกิจกรรมลูกเสือมาเป็นกิจกรรมบังคับเรียนในหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อต้องการปลูกฝังนิสัยที่ดีให้นักเรียน อันเป็นทรัพยากรบุคคลของชาติ ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และตรงตาม วัตถุประสงค์ อุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของกิจการลูกเสือ จึงได้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประชุมจัดทำคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้ วิชาพิเศษ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้น เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการดำเนินการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมจัดทำคู่มือ การสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปี พ.ศ. 2563 ที่ได้จัดทำคู่มือการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อย โดยมุ่งหวังเพื่อเผยแพร่ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ในสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถไปดำเนินการสอบ เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อย่างถูกต้องต่อไป

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

คำชี้แจง

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรวิชาพิเศษการฝึกเป็นผู้นำ 1

วัตถุประสงค์รายวิชา 2

เนื้อหาวิชาการศึกษาเป็นผู้นำ 3

1. ความหมายของผู้นำ 3

2. หลักการและจิตวิทยาของผู้นำ 4

3. คุณสมบัติและบุคลิกภาพของผู้นำ 5

4. การเข้ารับการฝึกและสามารถทำการฝึกลูกเสือด้วยตนเอง 6

5. ต้องผ่านการฝึกทดสอบการเป็นผู้นำ 6

การเข้ารับการฝึกและสามารถทำการฝึกลูกเสือสำรองด้วยตนเอง 7

การฝึกบุคคลท่ามือ 7

การจัดแถว 36

การใช้สัญญาณมือเรียกแถวของลูกเสือ 42

การสวนสนาม 54

การฝึกทดสอบการเป็นผู้นำ 63

สารบัญ

	หน้า
ตัวอย่างข้อสอบ	
- ภาคปฏิบัติ	70
- ภาคทฤษฎี	71
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	87
- การขออนุมัติ	97
- การประดับเครื่องหมาย	102
- คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 1240/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้ วิชาพิเศษลูกเสือ	105
- คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 1347/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำคู่มือ วิชาพิเศษลูกเสือ (เพิ่มเติม)	107

คำชี้แจง

1. คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอบและขออนุมัติประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ การฝึกเป็นผู้นำการพยาบาล ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528
2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของลูกเสือ
3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามารถปรับเปลี่ยนแบบทดสอบ และเกณฑ์การประเมินผลได้ตามบริบทและความเหมาะสม

จุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ นอกจากพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ศีลธรรม และสังคมแล้ว ยังพัฒนาทัศนคติที่ดีในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาทักษะทางลูกเสือในขั้นสูงขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังจัดให้มีวิชาพิเศษเพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีความถนัดและความสนใจได้เลือกที่จะสมัครสอบวิชาพิเศษ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 โดยผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก ปี - พี มุ่งหวังที่จะให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้นำความรู้และทักษะขั้นสูงจากวิชาพิเศษไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และอาจนำไปประกอบเป็นอาชีพในอนาคตต่อไป

หลักสูตรวิชาชีพฯ การฝึกเป็นผู้นำ

หลักสูตร

1. เข้าใจความหมายของผู้นำ และความจำเป็นที่ต้องมีผู้นำ
2. เข้าใจหลักการและจิตวิทยาของผู้ที่จะเป็นผู้นำ
3. สามารถแสดงให้กรรมการสอบเห็นว่า ตนเองมีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้นำ
4. ต้องเข้ารับการฝึกและสามารถทำการฝึกลูกเสือด้วยตนเอง ดังนี้
 - 4.1 การฝึกบุคคลทำมือเปล่า
 - 4.2 การจัดแถว
 - 4.3 การเดินสวนสนาม
5. ต้องผ่านการฝึกทดสอบการเป็นผู้นำ ดังนี้
 - 5.1 การฝึกทดสอบกำลังใจ
 - 5.2 การฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ
 - 5.3 การฝึกหลบหลีกและหลีกเลียง

วัตถุประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี เกิดความกระตือรือร้นต่อเครื่องหมาย วิชาพิเศษ การฝึกเป็นผู้นำ
2. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี แสดงความสามารถตามวิชาพิเศษ จากการฝึกเป็นผู้นำได้
3. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีความชำนาญต่อวิชาพิเศษ การฝึกเป็นผู้นำ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เนื้อหาวิชาการฝึกเป็นผู้นำ

1. ความหมายของผู้นำ

1.1 ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความสามารถในการนำหมู่คณะไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานหรืออาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือผู้ที่มีอำนาจหรือความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาคนหรือกลุ่มคนไปในทางที่ดีหรือชั่วได้

1.2 ภาวะความเป็นผู้นำ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ภาวะความเป็นผู้นำ หมายถึง การกระทำที่จะมีอิทธิพลต่อกลุ่มในการที่จะให้กลุ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์หรือความสามารถของบุคคลที่จะชักจูงให้ผู้อื่นร่วมมือกับตนเพื่อดำเนินการตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ลักษณะของผู้นำ แยกได้ 3 ประเภท คือ

- 1) ผู้นำตามกฎหมาย หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งหรือเป็นหัวหน้าโดยกฎหมาย เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ เป็นต้น
- 2) ผู้นำที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะบุคคล นับว่ามีความสำคัญต่อการเป็นผู้นำ เพราะบางคนแม้จะมีอำนาจตามกฎหมายแต่ก็ขาดคุณลักษณะในข้อนี้
- 3) ผู้นำในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์ ผู้นำในลักษณะนี้จะเป็นที่เคารพยกย่อง เป็นบุคคลที่มีเกียรติ เช่น ประธานกีฬา ประธานที่ประชุม อันเป็นที่ยอมรับของบุคคลของสังคมนั้น ๆ

1.3 คุณลักษณะของผู้นำโดยทั่วไป มีดังนี้

- 1) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
- 2) มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย
- 3) มีความเข้าใจด้านมนุษยสัมพันธ์
- 4) มีความกระตือรือร้น
- 5) มีความสามารถในการตัดสินใจและตกลงใจ
- 6) มีความฉลาด
- 7) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 8) มีความยุติธรรม

2. หลักการและจิตวิทยาของผู้นำ

ในการเป็นผู้นำจำเป็นที่จะต้องทำงานกับคนหมู่มาก จำเป็นที่ผู้นำจะต้องยึดหลักและแนวทางที่จะนำบุคคลเหล่านี้ให้ปฏิบัติตามผู้นำด้วยความเต็มใจหรือโน้มน้าวให้เขาเหล่านั้นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ผู้นำควรปฏิบัติดังนี้

2.1 พยายามปลูกฝังให้สมาชิกมีความซื่อสัตย์

2.2 กระตุ้นให้สมาชิกทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาของกลุ่ม เช่น การยกย่องชมเชย การยอมรับ

2.3 พยายามรักษาประโยชน์ของทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระงับข้อขัดแย้งและความตึงเครียด

2.4 รับฟังปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกับสมาชิกของกลุ่ม

2.5 ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น

3. คุณสมบัติและบุคลิกภาพของผู้นำ

3.1 คุณสมบัติที่ขาดไม่ได้ของผู้นำ คือ

- 1) ความมีชีวิตชีวาและความทนทาน คือ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ทนต่องานหนักที่ทำต่อเนื่องนาน ๆ ได้
- 2) มีความสามารถในการตัดสินใจ ผู้นำที่ดีต้องตัดสินใจถูกต้องรวดเร็ว และเต็มที่
- 3) มีความสามารถในการจูงใจคน ถ้าขาดคุณสมบัติข้อนี้ยากที่จะทำงานให้สำเร็จได้ เพราะการทำงานจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากคนหมู่มาก
- 4) ความรับผิดชอบเป็นความรู้สึกของผู้นำคนนั้นว่า สิ่งใดถูกหรือสิ่งใดควรในทางคุณธรรม ยินดีรับคำตำหนิ หรือยอมรับผิดชอบและทำหน้าที่นั้นให้ดีที่สุด
- 5) ความฉลาดมีไหวพริบเฉียบแหลม รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ รู้งาน รู้นโยบาย รู้วัตถุประสงค์ของงานอย่างแจ่มชัด รู้วิธีบริหารงานและมีความสามารถในการวินิจฉัย มีความคิดริเริ่ม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติอันสำคัญของผู้นำหรือหัวหน้าก็คือความสามารถที่จะควบคุมให้คนทำงานด้วยความยินดี พร้อมทั้งจะทำงานให้เกินกว่าเวลาที่บังคับใช้ หรืออาจสละเวลาทั้งหมดให้แก่งานที่ตนรักได้

3.2 บุคลิกภาพที่จะช่วยเสริมสร้างลักษณะผู้นำ

- 1) สติปัญญา คือ ความสามารถในการที่จะศึกษาและเข้าใจประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา

2) อุปนิสัย คือ ลักษณะของบุคคลที่แสดงให้เห็นท่าทาง อาการกิริยา ความประพฤติ ศีลธรรมจรรยา เช่น ความสุภาพ ความอ่อนโยน ความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว

3) อารมณ์ คือ กรอบความรู้สึกนึกคิด ความต้องการธรรมชาติ อารมณ์นี้เป็นเครื่องมือเหนี่ยวนำจิตใจจากประสาททั้ง 5 คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ทำให้สามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี

4) ร่างกาย คือ รูปร่างของมนุษย์แต่ละคน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอารมณ์ได้มาก ฉะนั้น ร่างกายต้องดีพร้อมและมีสุขภาพสมบูรณ์ ภาวะร่างกายที่ดีย่อมแสดงออกถึงบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำที่ดีให้เห็นเด่นชัดขึ้น

4. การเข้ารับการฝึกและสามารถทำการฝึกลูกเสือด้วยตนเอง

ลูกเสือที่เลือกเรียนวิชาการฝึกเป็นผู้นำ จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในวิชาที่เป็นพื้นฐานในการฝึกลูกเสือด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า

4.2 การจัดแถว

4.3 การเดินสวนสนาม

5. ต้องผ่านการฝึกทดสอบการเป็นผู้นำ ดังนี้

5.1 การฝึกทดสอบกำลังใจ

5.2 การฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

5.3 การฝึกหลบหลีกและหลีกเลี่ยง

การเข้ารับการฝึกและสามารถทำการฝึกลูกเสือด้วยตนเอง

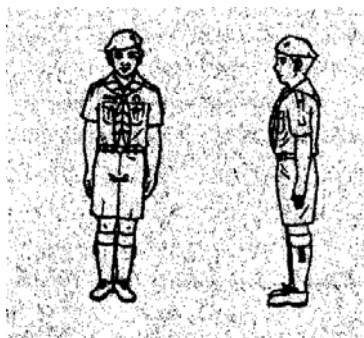
การฝึกบุคคลท่ามือ

1. ท่าตรง

คำบอก “แถว - ตรง”

การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิดกัน และอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแยกออกข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ 1 คืบ (ทำมุม 45 องศา) เข่าเหยียดตึง และบีบเข้าหากัน ลำตัวยืดตรง ออกผาย ไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองห้อยอยู่ข้างตัว และเหยียดตรง พลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อยจนไหล่ตึง นิ้วมือเหยียดและชิดกัน นิ้วกลางติดขาตรงกึ่งกลางประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือออกเล็กน้อย ลำคอยืดตรง ไม่ยืดคาง ตามองตรงไปข้างหน้าได้ระดับน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

- หมายเหตุ
1. ท่าตรงเป็นท่าเบื้องต้นและเป็นรากฐานของการปฏิบัติทำอื่น ๆ
 2. ใช้เป็นท่าสำหรับแสดงการเคารพได้ท่าหนึ่ง

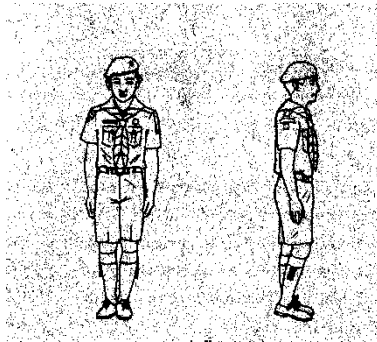
ภาพท่าตรง

2. ท่าพัก

ก. พักตามปกติ

คำบอก “พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย โดยพยายามไม่ให้ส่วนอื่น ๆ ของร่างกายมีการไหวติง และเปลี่ยนเข่าพักได้ตามสมควร แต่เท้าทั้งสองคงอยู่กับที่ห้ามพุดเมื่อได้ยินคำบอกกว่า “แถว” ให้ยืดตัวขึ้นและจัดทุกส่วนของร่างกายอยู่ในท่าตรง นอกจากเข่าขวาที่ยังหย่อยอยู่ ครั้นเมื่อได้ยินคำบอกกว่า “ตรง” ให้กระตุกเข่าขวาโดยเร็วและแข็งแรงกลับไปอยู่ในลักษณะของท่าตรง

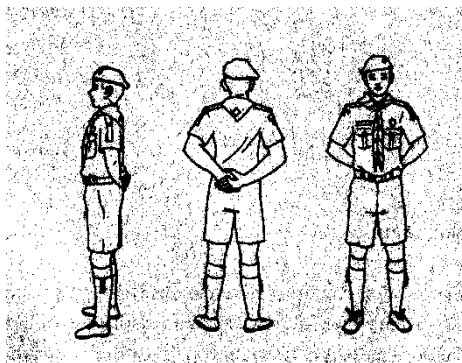

ภาพท่าพักตามปกติ

ข. พักตามระเบียบ

คำบอก “ตามระเบียบ, พัก”

การปฏิบัติ แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณ 30 เซนติเมตร (หรือประมาณเกือบครึ่งก้าวปกติ) อย่างแข็งแรงและองอาจ พร้อมกับจับมือไขว้หลังให้หลังมือเข้าหาตัว มือขวาทับมือซ้าย นิ้วหัวแม่มือขวาจับนิ้วหัวมือซ้าย หลังมือซ้ายแนบติดลำตัวในแนวกึ่งกลางหลังและอยู่ใต้เข็มขัดเล็กน้อย ขาทั้งสองตั้ง น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

ภาพท่าพักตามระเบียบ

เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว - ตรง” ให้ชักเท้าขวาอย่างแข็งแรง พร้อมกับมือทั้งสองกลับไปอยู่ในลักษณะท่าตรงตามเดิม

ค. พักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย, พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข้าชวาก่อนเช่นเดียวกับ “พัก” ต่อไปจึงเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสบายและพูดจากันได้แต่เท้าข้างหนึ่งต้องอยู่กับที่ ถ้ามีได้รับอนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว - ตรง” ให้ปฏิบัติอย่างเดียวกับท่าพักตามปกติ

ง. พักนอกแถว

คำบอก “พักแถว”

การปฏิบัติ ต่างคนต่างแยกออกจากแถวทันที แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงนั้น และไม่ทำเสียงอึกทิกเมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว” ให้รีบกลับมาเข้าแถวตรงที่เดิมโดยเร็ว ในรูปแถวเดิม และเมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้วให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะมีคำบอกคำสั่งต่อไป

หมายเหตุ สำหรับท่าพัก ท่าพักเป็นท่าที่เปลี่ยนอิริยาบถจากท่าตรงเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดตามโอกาสต่าง ๆ คือ

1. พักตามปกติ ใช้พักในโอกาสระหว่างฝึก - สอน เพื่ออธิบายหรือแสดงตัวอย่างแก่ลูกเสือ
2. พักตามระเบียบ ใช้พักในโอกาสเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ เช่น ตรวจพลสวนสนาม หรืออยู่ในแถวกองเกียรติยศ ฯลฯ
3. พักตามสบาย ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลานาน ๆ เช่น เมื่อผู้ควบคุมแถวต้องไปรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น
4. พักนอกแถว ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลานาน ๆ

3. ท่าเคารพ (วันทยหัตถ์)

คำบอก “วันทยหัตถ์” และ “มือลง”

การปฏิบัติ ยกมือขวาขึ้นโดยเร็วและแข็งแรง จัดนิ้วอย่างเดียวกับท่ารหัสของลูกเสือ ให้ปลายนิ้วชี้แตะขอบล่างของหมวก ค่อนไปข้างหน้าเล็กน้อย ในแนวหาตาขวามือเหยียด ตามแนวแขนขวาท่อนล่าง นิ้วเหยียดตรงและเรียงชิดกัน ข้อมือไม่หัก เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ 30 องศา แขนขวาท่อนบนยื่นไปทางข้าง อยู่ประมาณแนวไหล่ เมื่ออยู่ในที่แคบ ให้ลดข้อศอกลงได้ตามความเหมาะสม ร่างกายส่วนอื่นต้องไม่เสียลักษณะท่าทาง เมื่อได้ยินคำบอก “มือลง” ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรง

หมายเหตุ 1. วันทยหัตถ์ โดยปกติติดต่อกันท่าเคารพ เมื่ออยู่ตามลำพัง นอกแถวของลูกเสือทุกประเภท

2. ลูกเสือสวมหมวกหรือมิได้สวมหมวกให้ทำวันทยหัตถ์ ถ้าไม่ได้สวมหมวกให้ปลายนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา

3. เมื่อมีผู้รับการเคารพ

ข้อแนะนำ สำหรับท่าเคารพ

1) การแสดงการเคารพ ในเวลาเคลื่อนที่แขนต้องไม่แกว่งคองเหยียดตรง ตลอดปลายนิ้วและห้อยอยู่ข้างตัว (มือไม่ติดขาเหมือนอยู่กับที่)

2) รัศมีแสดงการเคารพระยะที่มองเห็นเครื่องหมายหรือจำได้ เป็นเกณฑ์

3) ถ้าเข้าแถวร่วมกับลูกเสือถืออาวุธ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “ทางขวา (ทางซ้าย) ระวัง, วันทยา - วุธ” ให้ทำท่าแลขวา (ซ้าย) พร้อมกับผู้ที่ทำท่าวันทยา วุธ และทำท่า “แลตรง” เมื่อขาดคำบอกว่า “เรียบ - อาวุธ” พร้อมกับผู้ที่ทำท่าเรียบอาวุธ

4) ในเวลาเคลื่อนที่ เมื่อจะต้องทำการเคารพโดยวิธีหยุดก่อนที่ผู้รับการเคารพจะมาถึงระยะการแสดงการเคารพ ให้ทำท่าหันในเวลาเดินไปทางทิศที่ผู้รับการเคารพจะผ่านมา โดยหยุดชิดเท้าอยู่ในท่าตรงแล้วแสดงการเคารพไปยังผู้รับการเคารพ เมื่อเสร็จแสดงการเคารพแล้วให้ทำท่าหันไปในทิศทางเดิม และก้าวเท้าหลังเคลื่อนที่ต่อไป โดยไม่ต้องชิดเท้า

5) ในโอกาสที่ผู้รับการเคารพอยู่กับที่ ผู้แสดงการเคารพไม่ต้องหยุดแสดงการเคารพ

6) การแสดงการเคารพ ประกอบกับการรายงาน เช่น ในหน้าที่เวรยาม ให้วิ่งเข้าไปรายงาน และหยุดแสดงการเคารพห่างจากผู้รับการเคารพ 3 ก้าว หลังจากรายงานจบหรือภายหลังจากซักถามเสร็จแล้ว (จากวันทยหัตถ์หรือวันทยาอวุธ) ให้ลดมือลงหรือเรียบอาวุธ แล้วปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

4. ท่าหันอยู่กับที่

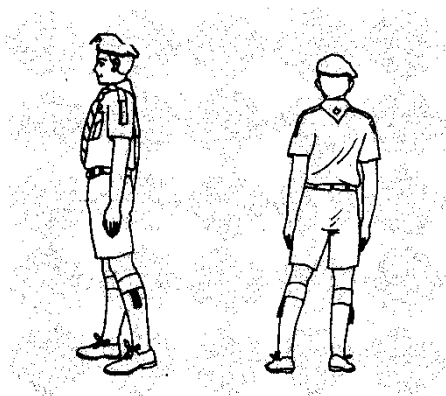
4.1 ขวาทัน

คำบอก “ขวา - หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะ 1 เปิดปลายเท้าขวา และยกส้นเท้าซ้าย ทันใดนั้นให้หันตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา หมุนเท้าทั้งสองไปโดยให้ส้นเท้าและปลายเท้าซึ่งเป็นหลักนั้นติดอยู่กับพื้น น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึงบิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอตึง

จังหวะ 2 (ซึก) เท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงโดยเร็ว
และแข็งแรง

ภาพท่าขวาหันอยู่กับที่ (จังหวะ 1)

4.2 ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย - หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะอย่างเดียวกับท่าขวาหันโดยเปลี่ยน
คำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย”

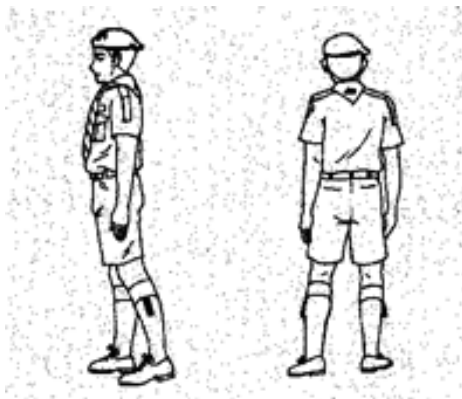
4.3 กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง - หัน”

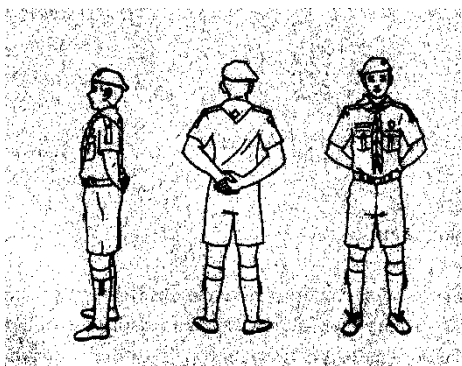
การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะ 1 แต่หันเลยไป
จนกลับหน้าเป็นหลังครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลัง
เฉียงซ้ายประมาณครึ่งก้าวและในแนวสันเท้าขวา

จังหวะ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะ 2

ภาพท่ากลับหลังหันอยู่กับที่ (จังหวะ 1)

ภาพท่ากลับหลังหันอยู่กับที่ (จังหวะ 2)

4.4 กึ่งขวา (ซ้าย) หัน

คำบอก “กึ่งขวา (ซ้าย) - หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะให้เหมือนกับขวาหัน, ซ้ายหัน

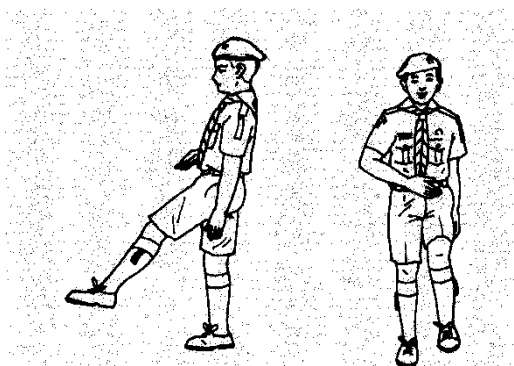
แต่หันไปเพียง 45 องศา

5. ทำเดิน

5.1 เดินตามปกติ

คำบอก “หน้า - เดิน”

การปฏิบัติ โนม่น้ำหนักตัวไปข้างหน้า พร้อมกับก้าวเท้าซ้ายออกเดินก่อน ขาเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ เมื่อจะวางเท้าและก้าวเท้าต่อไป ให้โนม่น้ำหนักตัวไปข้างหน้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนออกไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกตัว แขนให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ภาพทำเดินตามปกติ

อัตราความเร็วในการเดินนาทีละ 90 - 100 ก้าว

5.2 ซอยเท้า

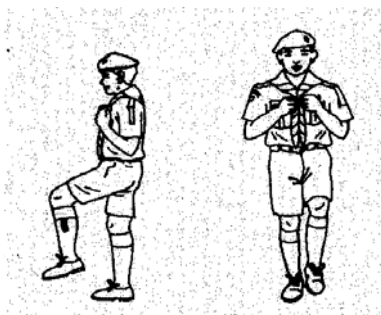
คำบอก “ซอยเท้า - ทำ”

การปฏิบัติ เมื่อหยุดอยู่กับที่ถ้าได้ยินคำบอกว่า “ซอยเท้าทำ” ให้ยกเท้าขึ้นลงสลับกันอยู่กับที่ตามจังหวะการเดินในครั้งนั้น โดยยกเท้าขึ้นก่อนเท้าที่ยกขึ้นให้พื้นรองเท้า สูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ลักษณะมือและการแกว่งแขนคงเป็นไปตามท่าเดินครั้งนั้น

ถ้ากำลังเดิน เมื่อได้ยินคำว่า “ซอยเท้า - ทำ” ไม่ว่าเท้าใดจะตกถึงพื้นก็ตาม ให้เดินต่อไปอีก 1 ก้าว แล้วก้าวเท้าหลังให้ส้นเท้าหลังเสมอนิ้วเดียวกับส้นเท้าหน้า และยกเท้าเดิมนั้นขึ้นก่อน ต่อไปเป็นการปฏิบัติเช่นเดียวกับเมื่อหยุดอยู่กับที่

ทั้งสองโอกาสดังกล่าวแล้ว ถ้าจะให้เดินต่อไปก็ใช้คำบอกว่า “หน้า - เดิน” เมื่อเท้าซ้ายตกถึงพื้น ซอยเท้าขวาอยู่กับที่แล้วก้าวเท้าซ้ายออกเดินต่อไป หรือจะให้หยุดก็ให้ใช้คำบอกว่า “แถว - หยุด” เช่นเดียวกับท่าหยุดในเวลาเดิน

หมายเหตุ ในการฝึกถ้าลูกเสือคนใดซอยเท้าผิดให้ซอยเท้าซ้ำเท้าเดิมอีกครั้ง

ภาพท่าซอยเท้า

5.3 เดินเฉียง

คำบอก “เฉียงขวา (ซ้าย), ทำ”

การปฏิบัติ เมื่อขาดคำบอกว่า “ทำ” ในขณะที่เท้าขวา (ซ้าย) ตกถึงพื้นให้ก้าวเท้าซ้าย (ขวา) ออกเดินต่อไปพร้อมกับปิดปลายเท้า และหันตัวไปทางกิ่งขวา (ซ้าย) แล้วก้าวเท้าหลังเดินไปในทางทิศใหม่ที่เป็นมุม 45 องศา กับทิศทางเดิมโดยต่อเนื่อง ไม่มีการหยุดชะงัก จังหวะก้าวเป็นไปตามจังหวะของท่าเดินครั้งนั้น ถ้าจะให้กลับมาเดินในทิศทางเดิม ก็ใช้คำบอกว่า “เดินตรง” ลูกเสือก้าวเท้าทำกิ่งซ้าย (ขวา) แล้วเดินตรงไปข้างหน้าต่อไป คำบอกต้องบอกให้ขณะที่เท้าซ้าย (ขวา) ตกถึงพื้น

6. ท่าหยุด

คำบอก “แถว - หยุด”

การปฏิบัติ ในขณะที่กำลังเดินตามปกติ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว - หยุด” ไม่ว่าเท้าข้างใดข้างหนึ่งจะตกถึงพื้นก็ตาม ให้ปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ คือ จังหวะ 1 ก้าวเท้าต่อไปอีก 1 ก้าว จังหวะ 2 ชักเท้าหลังไปชิดเท้าหน้า ในลักษณะท่าตรงอย่างแข็งแรง

หมายเหตุ 1. ท่าหยุดโดยธรรมชาติ ผู้บอกแถวควรบอกให้ตกเท้าขวา
2. เมื่อใช้คำบอกว่า “แถว” ลงเท้าใดให้บอกคำว่า “หยุด” ลงเท้านั้นในก้าวต่อไป เช่น บอก “แถว” ลงเท้าขวา เมื่อก้าวเท้าซ้ายต่อไป และลงเท้าขวาก็เป็นครั้งที่ 2 จึงบอกคำว่า “หยุด”

7. ทำก้าวทางข้าง

คำบอก “ก้าวทางขวา (ซ้าย), ทำ”

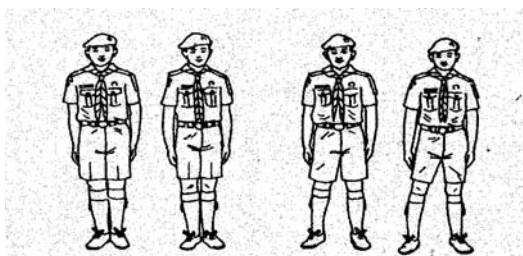
การปฏิบัติ ยกส้นเท้าทั้งสอง แล้วก้าวเท้าขวา (ซ้าย) ไปทางขวา (ซ้าย) 30 เซนติเมตร (หรือประมาณเกือบครึ่งก้าวปกติ) แล้วชักเท้าซ้าย (ขวา) ไปชิดอย่างแข็งแรงระหว่างใช้เท้าเคลื่อนที่เข้าทั้งสองต้องตั้งส้นเท้ายก และก้าวทางข้างต่อไปในจังหวะเดินทางปกติ

ถ้าจะให้หยุดจากท่าก้าวทางข้าง ให้ใช้คำบอกกว่า “แถว - หยุด” ขณะเมื่อเท้าทั้งสองมาชิดกัน ปฏิบัติโดยก้าวไปทางขวา (ซ้าย) อีก 1 ก้าว และหยุดด้วยการก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งไปชิด และให้อยู่ในลักษณะของท่าตรงทันที

หมายเหตุ 1. ท่าก้าวทางข้างใช้สำหรับหัดให้ลูกเสือรู้จักวิธีปฏิบัติถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ตามลำพังในแถว

2. ท่านี้ใช้ในโอกาสเมื่อมีการจัด หรือร่นแถวให้ระยะสั้น ๆ ซึ่งต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การปฏิบัติการของแถวขบวนสั้น ๆ หรือในพิธีตรวจพลสวนสนาม เป็นต้น

3. ถ้ากำหนดจำนวนก้าวให้แล้ว ลูกเสือคงก้าวเท้าไปตามจำนวน ก้าวที่กำหนด แล้วหยุดเองไม่ต้องใช้คำบอกกว่า “แถว - หยุด”

ภาพท่าก้าวทางข้าง (เริ่ม) ภาพท่าก้าวทางข้าง (ต่อ)

8. ทำว้าง

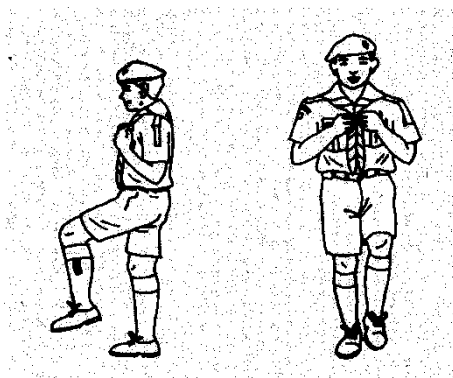
8.1 การวิ่ง

คำบอก “วิ่ง หน้า - วิ่ง”

การปฏิบัติ ออกวิ่งด้วยเท้าซ้ายก่อน วางปลายเท้าลงบนพื้นงอเข่าเล็กน้อย โน้มตัวไปข้างหน้าขาหลังไม่เหยียดตึง ปลายเท้ายกสูงจากพื้นพอสมควร พร้อมกันนั้นยกมือขึ้นเสมอราวนม กำมือและหันฝ่ามือเข้าหาตัว ยืดอกและศีรษะตั้งตรง ขณะวิ่งแกว่งแขนทิ้งอตามจังหวะก้าวได้พอสมควร ความยาวของก้าว 50 - 60 เซนติเมตร รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการวิ่งนาทีละ 150 - 160 ก้าว

หมายเหตุ 1. ทำว้าง ใช้ในโอกาสต้องการความรวดเร็วในการเคลื่อนที่ซึ่งปกติเป็นระยะใกล้ ๆ หรืออีกประการหนึ่งเพื่อการออกกำลังกายของลูกเสือ

2. ทำนี้เริ่มได้ทั้งเมื่อเวลาอยู่กับที่และขณะกำลังเดินสำหรับกำลังเดินสั้นคำบอกเมื่อตกเท้าใดก็ตาม ให้ก้าวต่อไปอีก 1 ก้าว แล้วเริ่มวิ่งทันที (ปกติควรบอกตกเท้าขวา)

ภาพทำว้าง

8.2 การหยุด

คำบอก “แถว - หยุด”

การปฏิบัติ เมื่อสิ้นคำบอก โดยเท้าใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้คงวิ่งด้วยอาการยังตัวต่อไปข้างหน้าอีก 3 ก้าว และทำท่าหยุดเช่นเดียวกับการหยุดในเวลาเดิน

8.3 เปลี่ยนเป็นเดิน

คำบอก “เดิน - ทำ”

การปฏิบัติ เมื่อสิ้นคำบอก โดยเท้าใดตกถึงพื้นก็ตาม ให้คงวิ่งด้วยการยังตัวต่อไปข้างหน้าอีก 3 ก้าว แล้วทำท่าเดินตามปกติ

8.4 เปลี่ยนเท้า

คำบอก “เปลี่ยนเท้า”

การปฏิบัติ ตามปกติให้ใช้คำบอก ในขณะที่เท้าซ้ายและขวาตกถึงพื้นในลำดับติดต่อกัน ปฏิบัติโดยก้าวเท้าไปข้างหน้าอีก 2 ก้าว (ซ้าย ขวา) ครั้นแล้วกระโดดก้าวซ้ายเท้าขวาไปข้างหน้าอีกประมาณ 1 ก้าว (60 เซนติเมตร) และก้าวเท้าซ้ายวิ่งต่อไปตามระยะก้าวปกติ ทำนี้เป็นจังหวะเดียว

- หมายเหตุ
1. ท่าเปลี่ยนเท้าในเวลาวิ่งนี้ ปกติเป็นท่าที่ใช้สำหรับหัดให้ลูกเสือรู้จักวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง แล้วนำไปใช้ตามลำพังในแถว
 2. ทำนี้โดยทั่วไปใช้ในโอกาสเปลี่ยนเท้าให้พร้อมกับส่วนรวมของแถว

9. ท่าหันในเวลาเดิน

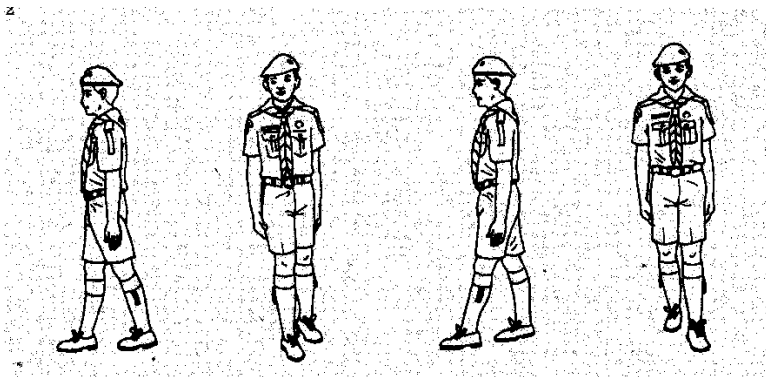
9.1 ขวาทัน

คำบอก “ขวา - หัน”

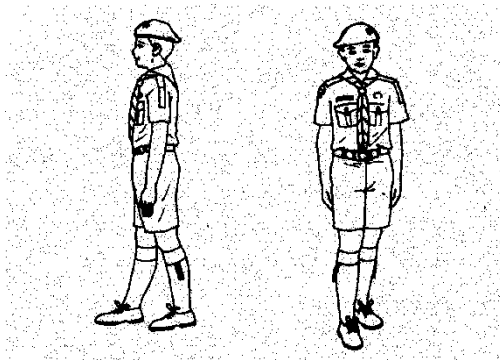
การปฏิบัติ ใช้คำบอกว่า “ขวา” และ “หัน” เมื่อเท้าขวา จดถึงพื้น ในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะ 1 ก้าวเท้าซ้ายไปทางหน้าในแนวปลายเท้าขวาประมาณ ครึ่งก้าว พร้อมกับบิดปลายเท้าให้ไปทางกึ่งขวาด้วย ขณะเดียวกันยกส้นเท้าขวา และหมุนตัวด้วยสะโพก โดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นหลักไปทางขวาจนได้ 90 องศา

จังหวะ 2 ก้าวเท้าขวาออกเดินต่อไปตามจังหวะการเดินเดิม ในทิศทางใหม่โดยต่อเนื่อง

ภาพท่าขวาหันในเวลาเดิน (เริ่ม) ภาพท่าขวาหันในเวลาเดิน (ต่อ)

ภาพท่าขวาหันในเวลาเดิน (ต่อ)

9.2 ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย - หัน”

การปฏิบัติ ใช้คำบอกว่า “ซ้าย” และ “หัน” เมื่อเท้าซ้าย จดถึงพื้น ในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ เช่นเดียวกับขวาหัน โดยเปลี่ยน คำว่าขวาเป็นซ้ายเท่านั้น

หมายเหตุ สำหรับท่าขวาหันและซ้ายหัน

1. ท่าขวาและซ้ายหัน เมื่อปฏิบัติเปิดจังหวะต้องไม่หยุดชะงัก และมือคงแกว่งตามจังหวะ ก้าวติดต่อกันเรื่อยไป
2. ท่าทั้งสองนี้ใช้ในโอกาสที่ต้องการเปลี่ยนทิศหรือหน้าแถวระหว่างการเดิน

9.3 กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง - หัน”

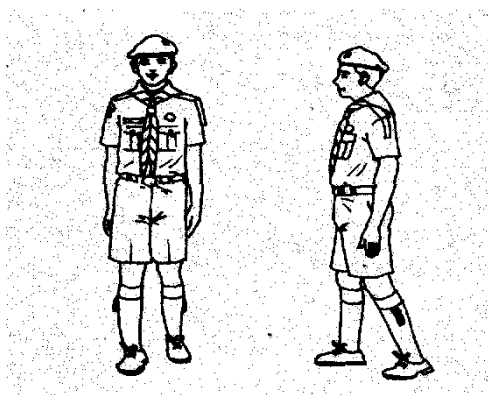
การปฏิบัติ ใช้คำบอกว่า “กลับหลัง” และ “หัน” เมื่อเท้าซ้าย จดถึงพื้น ในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 3 จังหวะ ดังนี้

จังหวะ 1 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว

จังหวะ 2 ชักเท้าซ้ายไปทางข้างหน้าเฉียงขวา และตบลงกับพื้น ด้วยปลายเท้าในแนวทางขวาของปลายเท้าขวาเล็กน้อยพอเข้าซ้ายติง ทันใดนั้น ยกเท้าขวาและหมุนตัวด้วยสะโพก โดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นหลัก ไปข้างหลัง จนได้ 180 องศา ขณะหมุนตัวนิ้วมือทั้งสองติดอยู่กับข้างขา

จังหวะ 3 ก้าวเท้าซ้ายออกเดินพร้อมกับยกมือและแกว่งแขน ตามจังหวะของท่าเดินครั้งนั้นต่อไป

หมายเหตุ ท่าหันในเวลาเดินเป็นท่าที่มีจังหวะดังนี้ การหัดในขั้นแรก ๆ จึงควร ให้ลูกเสือนับจังหวะด้วยเสียงดังก่อน จนปฏิบัติได้ชำนาญแล้วจึงให้นับในใจ

ภาพท่ากลับหลังหันในเวลาเดิน (เริ่ม)

10. ท่าหันในเวลาวิ่ง

10.1 ขวา (ซ้าย) - หัน

คำบอก “ขวา (ซ้าย) - หัน”

การปฏิบัติ ใช้คำบอกว่า “ขวา (ซ้าย)” และ “หัน” เมื่อเท้าขวา (ซ้าย) จดถึงพื้น ในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 4 จังหวะ ดังนี้

จังหวะ 1 ก้าวเท้าซ้าย (ขวา) ไปข้างหน้า 1 ก้าว เพื่อย้ำตัว

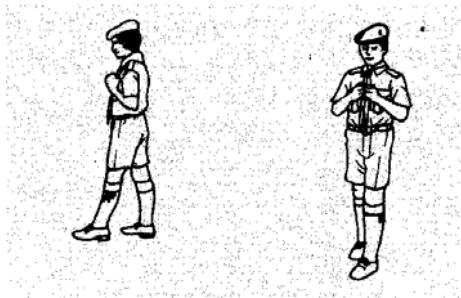
จังหวะ 2 ก้าวเท้าขวา (ซ้าย) ไปข้างหน้าอีก 1 ก้าว พร้อมกับ หมุนตัวไปทางกึ่งขวา (ซ้าย)

จังหวะ 3 ก้าวเท้าซ้าย (ขวา) ไปอยู่หน้าปลายเท้าขวา (ซ้าย) พร้อมกับหมุนตัวไปทางขวา (ซ้าย) จนได้ 90 องศาจากทิศทางเดิม

จังหวะ 4 ก้าวเท้าขวา (ซ้าย) ออกวิ่งต่อไปตามจังหวะเดิม

หมายเหตุ 1. ท่าขวา (ซ้าย) หันเวลาวิ่ง ให้ในโอกาสต้องการเปลี่ยนทิศทางในเวลาวิ่ง

2. ทำนี้เมื่อปฏิบัติเปิดจังหวะต้องไม่หยุดชะงักและแกว่งแขนทิ้งอขึ้นนั้นตามจังหวะก้าวโดยต่อเนื่องกัน

ภาพท่าขวาหันในเวลาวิ่ง

10.2 กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง - หัน”

การปฏิบัติ ใช้คำบอก “กลับหลัง” และ “หัน” เมื่อเท้าซ้าย จดพื้น ในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 4 จังหวะ ดังนี้

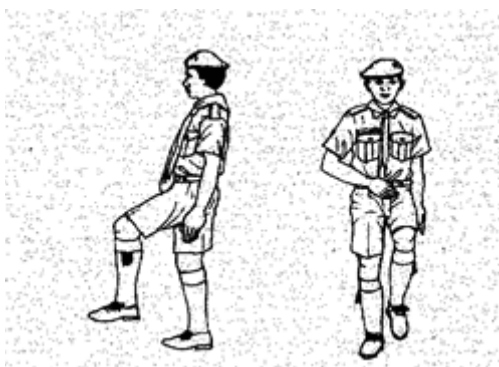
จังหวะ 1 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว เพื่อยังตัว

จังหวะ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าอีก 1 ก้าว พร้อมกับหมุนตัว ไปทางขวาประมาณ 90 องศา

จังหวะ 3 ก้าวเท้าขวาไปอยู่หน้าปลายเท้าซ้ายพร้อมกับหมุนตัว ไปทางขวาอีกประมาณ 90 องศาจากทิศทางเดิม

จังหวะ 4 ก้าวเท้าซ้ายออกวิ่งต่อไปตามจังหวะเดิม

หมายเหตุ ท่าหันในเวลาวิ่งเป็นท่าที่มีจังหวะเช่นเดียวกับในเวลาเดิน ดังนั้น การหันในขั้นแรก ๆ จึงควรให้นับจังหวะด้วยเสียงดังก่อน จนปฏิบัติได้ชำนาญ แล้วจึงให้นับแต่เพียงใจ

ภาพท่ากลับหลังหันในเวลาวิ่ง

11. การนับ

คำบอก “นับ”

การปฏิบัติ ลูกเสือคนที่อยู่หัวแถวสับหน้าไปทางซ้ายพร้อมกับนับ “หนึ่ง” แล้วสับหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรงโดยเร็ว ลูกเสือคนอื่น ๆ นับเรียงไปตามลำดับเช่นเดียวกับคนหัวแถว เว้นคนอยู่ท้ายแถวให้สับหน้ามาทางขวา “นับสอง (สาม) ฯลฯ”

คำบอก “นับสอง (สาม ฯลฯ)”

การปฏิบัติ ลูกเสือนับตามจำนวนที่บอกเริ่มจากหัวแถวเช่นเดียวกับการนับตามธรรมดา เช่น นับสอง ลูกเสือนับหนึ่ง สอง หนึ่ง สอง เรียงต่อไปตามลำดับจนสุดแถว

หมายเหตุ 1. การนับให้ใช้สำหรับหน้ากระดานแถวเดียว แต่ถ้าหน้ากระดานหลายแถวก็ให้นับเฉพาะแถวหน้า หรือหากมีความประสงค์จะให้แถวใดนับก็ใช้คำบอกว่า “แถวที่สอง (สาม...) นับ”

2. การนับใช้ทำให้ลูกเสือออกเสียงให้ถูกต้องตามลักษณะของลูกเสือ

3. การนับเมื่อแถวมีการแยกคู่ขนาน ให้คนที่อยู่ท้ายแถวสุดของแถวหลังสุด ขานจำนวนที่ขาดให้ทราบ โดยขานว่า “ขาดหนึ่ง” (สอง สาม ฯลฯ) แล้วแต่การเข้าแถวครั้งนั้น

12. ทำถอดหมวก

12.1 ถอดหมวก

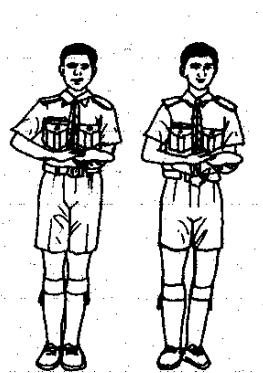
คำบอก “ถอดหมวก”

การปฏิบัติ

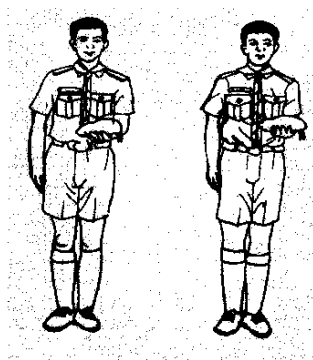
1. แบ่มือซ้ายและงอศอกจนแขนท่อนล่างได้ฉากกับแขนท่อนบน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้นข้างบนพร้อมกันนั้นให้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวก (หมวกทรงกลมที่มีกะบังหน้าหมวก หมวกทรงหม้อตาล) จับที่ปีกหมวกด้านหน้า (หมวกปีกกว้างพับข้างและไม่พับข้าง) จับที่หมวกด้านขวา (หมวกทรงอ่อน) จับที่ขอบหมวกบนด้านหน้า (หมวกกะลาสี)
2. ถอดหมวกออกจากศีรษะ วางครอบหัวแม่มือซ้าย ให้น้าหมวกหันไปทางขวา ขอบหมวกด้านนอกอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้
3. ลดมือขวาลงมาอยู่ในท่าตรงพร้อมกับมือซ้ายจับหน้าหมวกด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วอื่นทั้งสิ้น

ภาพทำถอดหมวก จังหวะ 1

ภาพทำถอดหมวก จังหวะ 2

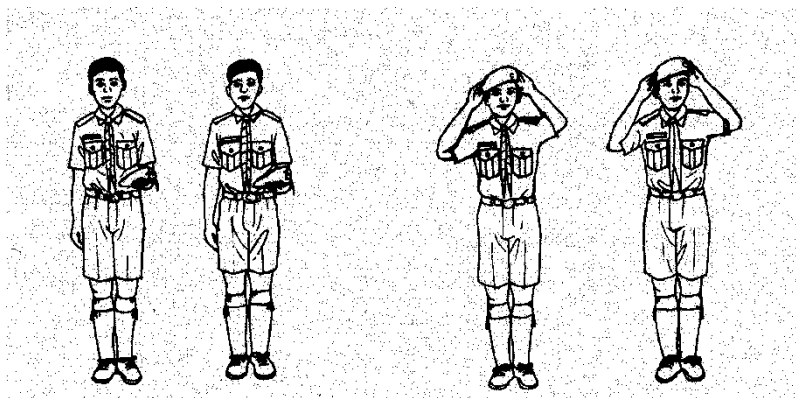
ภาพท่าถอดหมวก จังหวะ 3

12.2 สวมหมวก

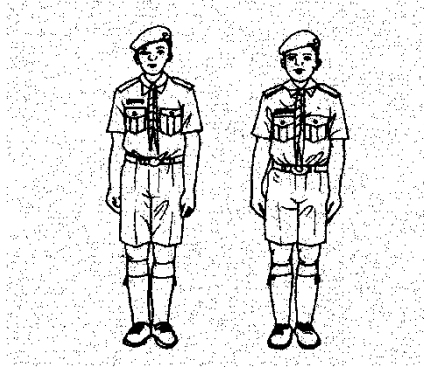
คำบอก “สวมหมวก”

การปฏิบัติ

1. ใช้มือขวาจับหมวกที่อยู่ในมือซ้ายเช่นเดียวกับการถอดหมวก
2. ยกหมวกขึ้นสวมศีรษะ มือซ้ายช่วยจัดหมวกก็ได้
3. ลดมือทั้งสองลงมาอยู่ในท่าตรงอย่างแข็งแรง

ภาพท่าสวมหมวก จังหวะ 1 ภาพท่าสวมหมวก จังหวะ 2

ภาพท่าสวมหมวก จังหวะ 3

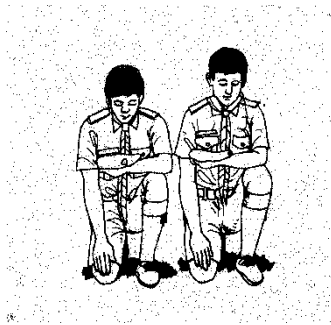
- หมายเหตุ**
1. ทำถอดหมวกให้ในโอกาสเกี่ยวกับพิธีสงฆ์หรือทางศาสนา เช่น พิธีสวนสนามที่มีการประพรมน้ำพุทธมนต์ เป็นต้น
 2. การหัดในขั้นแรก ควรกระทำเป็นตอน ๆ เมื่อลูกเสือมีความเข้าใจดีแล้ว จึงหัดโดยเปิดตอน
 3. ถ้าลูกเสือถือไม้พลองหรือไม้ง่าม ก่อนทำท่าถอดหมวกและสวมหมวกให้นำอาวุธมาไว้ระหว่างปลายเท้าทั้งสอง แล้วพิงท่อนบนไว้กับแขนซ้าย ครึ่งแล้วจึงปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ต่อไป และเมื่อถอดหรือสวมหมวกเรียบร้อย แล้วจึงนำไม้พลองหรือไม้ง่ามไปอยู่ในท่าเรียบอาวุธตามเดิม

13. การถวายราชสดุดี

คำบอก “ถอดหมวก, นั่ง”

การปฏิบัติ เมื่อสั่ง “ถอดหมวก” เว้นระยะไว้พอสมควร เมื่อลูกเสือทุกคนถอดหมวกเรียบร้อยแล้ว ให้สั่ง “นั่ง” เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่งว่า “นั่ง” ให้ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว คู้เข่าขวาลงตั้งเข่าซ้าย นั่งลงบนส้นเท้าขวามือขวาแบคว่าวลงบนเข่าขวา มือซ้ายที่ถือหมวกวางพาดบนเข่าซ้าย และตั้งฉากกับเข่าซ้าย เมื่อร้องเพลงราชสดุดีให้ก้มหน้าเล็กน้อย และให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อเพลงจบ เมื่อสั่งว่า “ลุก” ให้ลูกเสือลุกขึ้น โดยดึงเท้าซ้ายที่ก้าวออกไปกลับมาชิดเท้าขวา และเมื่อสั่ง “สวมหมวก” ให้ลูกเสีสวมหมวกโดยเร็วแล้วอยู่ในท่าตรง

หมายเหตุ ในกรณีที่มีไม้พลองหรือไม้ง่าม ให้ถอดหมวกในท่าที่มีอาวุธเสียก่อน แล้วจึงนั่งโดยนำไม้พลองหรือไม้ง่ามไปวางไว้ตามยาว ชิดขาขวามือขวาคงแบคว่าวลงบนเข่าตามปกติ

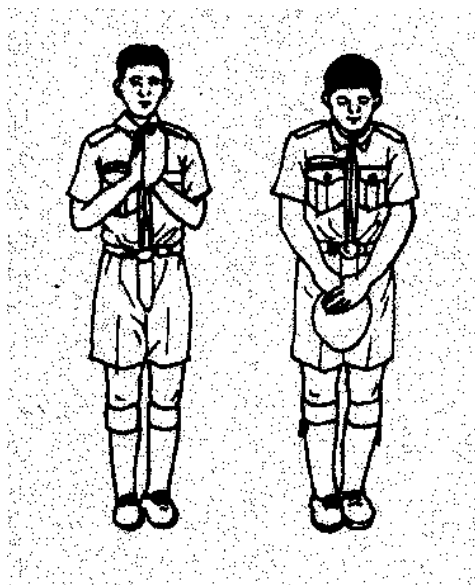

ภาพการถวายราชสดุดี

14. การถอดหมวกเพื่อสวดมนต์ - สงบนิ่ง

ก. หมวกทรงอ่อน (เบเรต์)

ใช้มือขวาจับที่หมวกด้านขวาแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวาในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกหันเข้าหาตัว ให้หมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้ เวลาสงบนิ่ง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับหมวกลูกเสือสามัญ

ข. หมวกกลาสี

ใช้มือขวาจับที่หมวกด้านหน้าแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้าย
ขึ้นมาประกบกับมือขวาในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย
หน้าหมวกอยู่ข้างบน ให้หมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้
เวลาสงบนิ่ง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับหมวกทรงอ่อน

ค. หมวกทรงหม้อตาล

ใช้มือขวาจับที่กะบังหน้าหมวกแล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวาในท่าพนมมือ ให้ด้านในของหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกอยู่ข้างบน ให้กะบังหน้าหมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้

เวลาสงบนิ่ง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับหมวกกะลาสี

15. ทำหมอบ

15.1 หมอบ

คำบอก “หมอบ”

การปฏิบัติ

1. ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าประมาณ 1 ก้าว น้ำหนักตัวให้อยู่บนเท้าทั้งสอง แขนทั้งสองในขณะนี้ยังคงอยู่ที่เดิม
2. ทრุดตัวคุกเข่าขวาและเข่าซ้ายตามลำดับลงจดพื้น พร้อมกับก้มตัวลงไปข้างหน้าและเหยียดแขนทั้งสองให้มียันพื้นเพื่อรับน้ำหนักตัว แล้วเหยียดขาขวาตั้ง เงยหน้าตามองตรงไปข้างหน้า
3. เหยียดเท้าซ้ายให้ส้นเท้าชิดกัน ลดตัวลงนอนราบกับพื้น งอแขนแล้วใช้นิ้วมือขวามาทับนิ้วมือซ้าย (ถึงแค่โคนนิ้ว) ฝ่ามือทั้งสองคว่ำลงกับพื้น แนวกึ่งกลางระหว่างมือทั้งสองอยู่ประมาณหน้าผาก (เวลาก้มหน้า) กางศอกทั้งสองออกเต็มที่ทำศีรษะให้ต่ำและเงยหน้า

ภาพทำหมอบ

15.2 ลูก

คำบอก “ลูก”

การปฏิบัติ

1. ซักมือทั้งสองเข้าหาตัวพร้อมกับยันพื้นยกตัวขึ้น แล้วซักเท้าขวาคุกเข่า
2. คุกเข่าซ้ายแล้วยกตัวขึ้นยืนโดยเร็ว และนำมือทั้งสองมาไว้ข้างขา
3. ซักเท้าขวามาชิดเท้าซ้ายต่อไปอยู่ในลักษณะท่าตรง ถ้าเป็นการเคลื่อนที่ในภูมิประเทศ หรือจะต้องเดินต่อไปไม่ต้องซักเท้าขวาชิดคือเมื่อยืนขึ้นแล้วก็ออกเดินได้เลยทีเดียว

หมายเหตุ 1. ท่าหมอบมือเปล่า ใช้ในโอกาสเมื่อลูกเสือจะปฏิบัติโดยมิได้ถือไม้พลองหรือไม้ง่าม กำหนดไว้เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติอันเดียวกัน

2. การหัดในขั้นแรก ควรกระทำเป็นตอน ๆ เมื่อลูกเสือมีความเข้าใจดีแล้ว จึงหัดโดยเปิดตอน และให้ปฏิบัติด้วยความรวดเร็วต่อไป

ภาพท่าลูก

การจัดแถวเป็นการฝึกลูกเสือเป็นหมู่และกอง หมู่ลูกเสือเป็นหน่วยเล็กที่สุด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองและกลุ่มลูกเสือ ตามกำลังที่กล่าวแล้วข้างต้น ฉะนั้น หมู่จึงเป็นรากฐานของกองและกลุ่มตามลำดับ

การฝึกหมู่และกอง มุ่งหมายที่จะฝึกให้ลูกเสือรู้จักปฏิบัติหน้าที่ของตน และหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันในเมื่อเข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นหมู่และกอง กับทั้งสามารถทำการแทนกันได้ไม่ว่าหน้าที่ใด ๆ

การฝึกรายบุคคลเป็นการฝึกขั้นต้นของการฝึกหมู่ และดำเนินไปในระหว่างฝึกหมู่ด้วย เพราะหมู่มีกำลังไม่มากนักพอที่ผู้ฝึกจะตรวจตราแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติ และให้คำอธิบายแก่ลูกเสือเป็นรายบุคคลได้ทั่วถึง

เช่นเดียวกับการฝึกกองก็เป็นการฝึกให้ลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือประจำหน่วยงานต่าง ๆ ให้ปฏิบัติการณ์ร่วมกันตามลักษณะของการฝึกเป็นกองได้ถูกต้อง

1. การฝึกระเบียบแถวของหมู่

การฝึกระเบียบแถวของหมู่ มีความมุ่งหมาย คือ

1.1 ให้ลูกเสือรู้จักทำการเคารพและเคลื่อนไหวเป็นหมู่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.2 อบรมวินัยของลูกเสือและความพร้อมเพรียงในการปฏิบัติ
ท่าต่าง ๆ ที่ต้องทำด้วยกันให้ถูกต้องและแข็งแรง เหตุนี้การฝึกแถวจึงต้อง
กระทำอยู่เสมอ

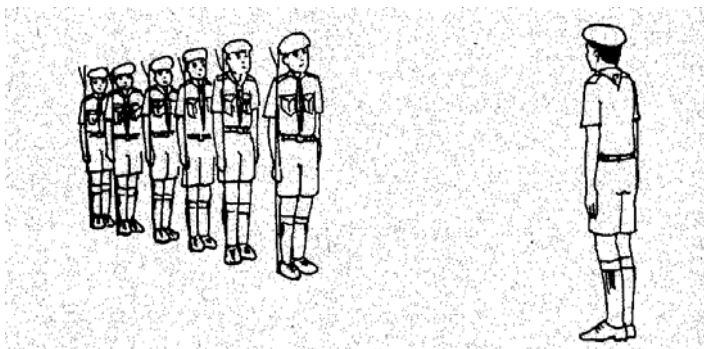
การฝึกแถวซิด

รูปขบวน

รูปขบวนของหมู่ มีแถวตอนและแถวหน้ากระดาน

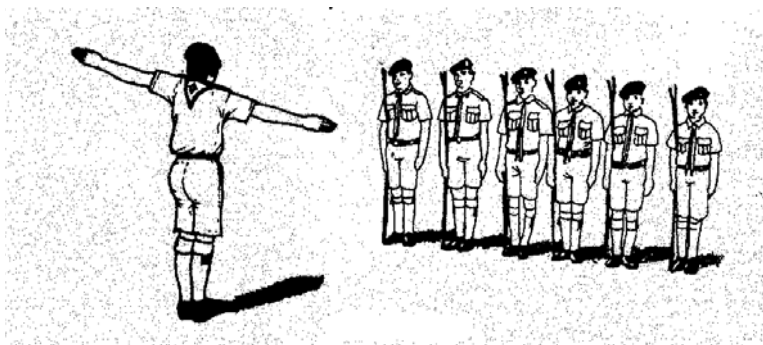
แถวตอนของหมู่ มีแถวตอนเรียง 1 แถวหน้ากระดานของหมู่
มีแถวหน้ากระดานแถวเดียว

แถวตอนเรียง 1 รองนายหมู่ลูกเสือเป็นหลักอยู่หน้านายหมู่ลูกเสือ
6 ก้าว ลูกเสืออื่นเข้าแถวซ้อนกันไปข้างหลังในแนวลึก ยืนตรงคอคนหน้า
ระยะต่อ 1 ก้าว (ประมาณ 1 ช่วงแขน)

ภาพแถวตอนเรียง 1

แถวหน้ากระดาน รองนายหมู่ลูกเสือเป็นหลัก อยู่หน้านายหมู่ลูกเสือ 6 ก้าว (ช่วงแขน) หรือนับหนึ่งรูปแถวกระดานแถวเดียวของหมู่ จัดรูปขบวน อย่างแถวตอนเรียง 1 เมื่อทำซ้ายหัน และมีระยะเคียง 1 ก้าว

ภาพแถวหน้ากระดาน

ในการตรวจพลสวนสนามแถวหน้ากระดานของหมู่ปิดระยะเคียง ระหว่างบุคคล อาศัยระยะงอศอกซ้ายของลูกเสือทางขวาฝ่ามือทาบสะโพก ปลายนิ้วชี้ลงพื้นเรียกว่าแถวหน้ากระดานปิดระยะ

ที่อยู่ของนายหมู่ลูกเสือและการกำหนดคนหลัก

เมื่อนายหมู่ลูกเสือเป็นผู้เรียกแถวของหมู่ รองนายหมู่ลูกเสือ เป็นคนหลักในการเข้าแถว เว้นแต่นายหมู่ลูกเสือจะไม่อยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ รองนายหมู่ลูกเสือจึงเรียกแถวแทนคนหลักก็จะได้แก่ลูกเสือที่กำหนดให้ เมื่อนายหมู่ลูกเสือเรียกแถว คนหลักต้องอยู่ตรงหน้าผู้เรียก 6 ก้าว

2. การเข้าแถวและการจัดแถว

หมู่เข้าแถวตามคำบอกของนายหมู่ลูกเสือ ในเวลาอยู่กับที่ใช้คำบอกว่า “แถวหน้ากระดาน, มาหาข้าพเจ้า” ในเวลาเคลื่อนที่ใช้คำบอกว่า “แถวหน้ากระดาน, ตามข้าพเจ้า”

ในเวลาอยู่กับที่ ลูกเสือถือไม้พลองหรือไม้ง่ามมาเข้าแถวทำเรียบอาวุธ ถ้าเดินให้ถือไม้พลองหรือไม้สามง่ามในท่าคอนอาวุธ

เมื่อจะให้เข้าแถวตอนเรียง 1 นายหมู่ลูกเสือใช้คำบอกว่า “ตอนเรียง 1 มาหาข้าพเจ้า” หรือ “ตามข้าพเจ้า”

ลูกเสือวิ่งไปหาผู้เรียกโดยเร็ว รองนายหมู่เป็นหลักอยู่หน้าผู้เรียก 6 ก้าว ลูกเสืออื่น ๆ เข้าแถวต่อคนหลักไปข้างหลังเป็นแถวเดียวและตรงคำกันระยะต่อ 1 ก้าว หยุดอยู่กับที่หรือเดินตามผู้เรียก

ถ้าเป็นการเข้าแถวอยู่กับที่ เมื่อนายหมู่ลูกเสือตรวจการจัดแถวลูกเสือทุกคนไม่เคลื่อนไหว คอยฟังคำสั่งต่อไป

เมื่อจะให้เข้าแถวหน้ากระดานซึ่งมีเฉพาะหน้ากระดานแถวเดียว อยู่กับที่ใช้คำบอกว่า “แถวหน้ากระดาน, มาหาข้าพเจ้า”

ลูกเสือเข้าแถวหน้าผู้เรียกโดยเร็ว รองนายหมู่ลูกเสือเป็นหลักอยู่หน้าผู้เรียก 6 ก้าว ลูกเสืออื่น ๆ เข้าแถวตามตำแหน่งถัดจากคนหลักไปทางซ้าย ระยะเคียง 1 ก้าว (สุดแขนซ้ายของลูกเสือที่อยู่ทางขวา) และจัดแถวทางขวา โดยสับัดหน้าแลขวาทุกคน เว้นแต่คนอยู่ขวาสุดของแถวตรงเป็นหลัก

ถ้าจะให้หมู่จัดแถวหน้ากระดานปิดระยะ ใช้คำบอกว่า “แถวหน้ากระดานปิดระยะ, มาหาข้าพเจ้า”

ลูกเสือเข้าแถวหน้ากระดานดังกล่าวมาแล้ว แต่ปีดระยะเคียง
ศอกซ้ายงอฝ่ามือทาบสะโพกของลูกเสือที่อยู่ทางขวา

เมื่อนายหมู่ลูกเสือตรวจการจัดเสร็จแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสืออยู่ในท่าตรง
(สับัดหน้ามองตรง) ไม่เคลื่อนไหวต่อไป

เมื่อจะให้เลิกแถวใช้คำบอกว่า “เลิกแถว” ลูกเสือทำวันทยหัตถ์
หรือวันทยอาวุธ แล้วขวานหันเลิกแถวไป

การฝึกแถวชิด

รูปขบวน

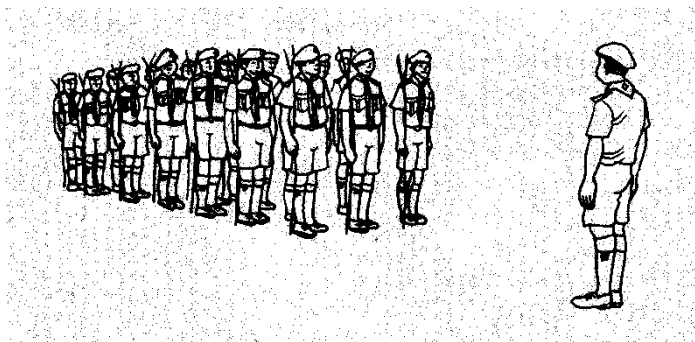
กองจัดแถวเป็นแถวตอนเรียง 3 และตอนเรียง 2 หรือแถวหน้ากระดาน
3 แถว และแถวหน้ากระดาน 2 แถว

บางกรณีกองลูกเสืออาจมีเพียง 2 หมู่ เมื่อเป็นเช่นนี้กองจะจัดแถว
เป็นตอนเรียง 2 หรือแถวหน้ากระดาน 2 แถวก็ได้ ส่วนแถวตอนเรียง 1 หรือ
แถวหน้ากระดานแถวเดียว ก็คงจัดได้เช่นกัน

แถวตอนเรียง 3

แถวตอนเรียง 3 ของกอง คือ ให้หมู่จัดแถวตอนเรียง 1 เคียงกัน 3 หมู่
ระยะเคียงระหว่างหมู่แค่ศอกซ้ายงอของลูกเสือทางขวา หมู่ 1 อยู่ขวาสุด
ถัดไปหมู่ 2 และหมู่ 3 อยู่ซ้าย (ดังรูป) และซ้อนกันอีก 3 หมู่ หมู่ 4 ต่อท้าย
หมู่ 1 หมู่ 5 ต่อท้ายหมู่ 2 และหมู่ 6 ต่อท้ายหมู่ 3 ระยะต่อระหว่างบุคคล
1 ก้าว และระยะต่อระหว่างหมู่ 2 ก้าว

เมื่อกองอยู่ตามลำพัง ผู้กำกับลูกเสืออยู่ในระยะ 6 ก้าว ข้างหน้า นายหมู่ลูกเสือหลักที่ตั้งขึ้นหรือแล้วแต่ผู้กำกับลูกเสือจะกำหนด นายหมู่ลูกเสือ ข้างหน้าหมู่ของตน ลูกเสือนอกนั้นคงเข้าแถวในรูปแถวตอนเรียง 1 ในหมู่ของตน

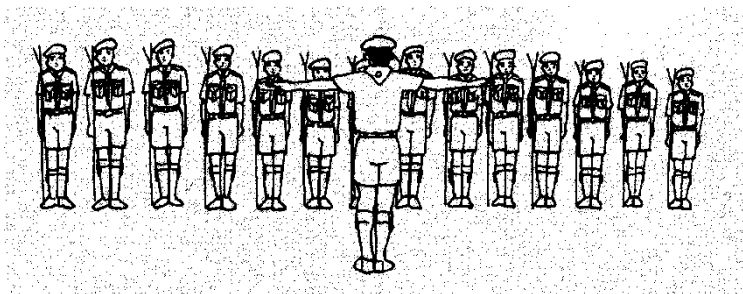

ภาพแถวตอนเรียง 3

การใช้สัญญาณมือเรียกแถวของลูกเสือ

การใช้สัญญาณมือเรียกแถวรูปต่าง ๆ ในการฝึกอบรมลูกเสือตามแบบสากลของลูกเสือทุกประเภท ผู้บังคับบัญชาที่จะเรียกแถวนั้นจะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะสมเสียก่อน และยืนตรงแล้วจึงเรียกและให้สัญญาณ (ลูกเสือสำรอง ใช้คำว่า แพ้ค ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ใช้คำว่า กอง)

1. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

ภาพแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

ผู้เรียกเหยียดแขนทั้งสองไปข้างเสมอแนวไหล่ แขนมือหันฝ่ามือไปข้างหน้า ให้ลูกเสือเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวข้างหน้าผู้เรียก ให้แนวตรงกึ่งกลางของแถวอยู่ห่างผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว หันหน้าเข้าหาผู้เรียก

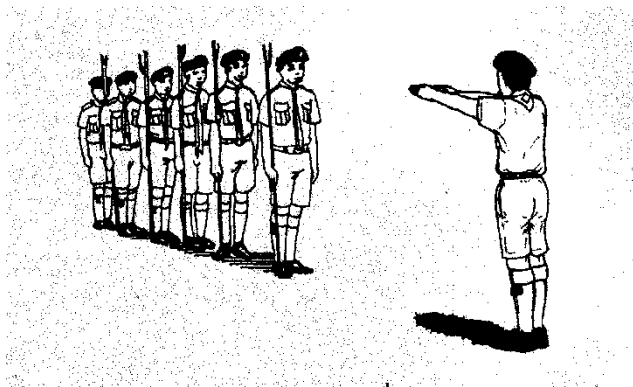
กรณีหมู่เดียว ให้นายหมู่ยืนแลตรงเป็นหลักทางขวา (ทางซ้ายมือของผู้เรียก) ลูกแถวเข้าแถวตามลำดับทางซ้ายของนายหมู่ ยืนเรียงเคียงกันเป็นแถวหน้ากระดานไปจนถึงลูกแถวคนสุดท้าย และปิดหมู่ด้วยรองนายหมู่ ซึ่งอยู่ซ้ายสุดทุกคน (ยกเว้นนายหมู่) จัดแถวทางขวา (แถว)

การจัดระยะเคียง (ถ้าเป็น “ปิดระยะ” ระยะเคียงของลูกเสือในแถวหน้ากระดาน คือ ช่วงแขนซ้ายของลูกเสือ ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก ให้ฝ่ามือพักอยู่บนสะโพก นิ้วเหยียดชิดกันอยู่ประมาณแนวตะเข็บกางเกง คออยู่เสมอแนวลำตัว การจัดแถวให้แขนขวาจดปลายศอกซ้าย ผู้เรียกแถวจัดการตรวจแถวแล้วสั่งนั่ง ลูกเสือทุกคนลดมือลงพร้อมกับสับัดหน้ามาอยู่ในท่าตรงและนั่ง

ถ้าเป็น “เปิดระยะ” ระยะเคียงของลูกเสือในแถวหน้ากระดาน คือ สุดช่วงแขนซ้ายของลูกเสือที่อยู่ทางขวา ให้ปลายนิ้วกลางมือซ้ายจดไหล่ขวานับจากนายหมู่เป็นต้นมาจนถึงลูกแถวคนสุดท้ายก่อนถึงรองนายหมู่

กรณีมีหลายหมู่ ให้แต่ละหมู่เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวเหมือนกับที่เป็นหมู่เดียวให้แนวตรงกึ่งกลางของแถวอยู่ห่างจากผู้เรียก 6 ก้าวโดยประมาณ และระยะเคียงระหว่างหมู่ (ระหว่างนายหมู่ถัดไปทางซ้ายกับรองนายหมู่ทางขวา) เป็นไปตามปกติ และระยะเคียง 1 ช่วงแขน กรณี “เปิดระยะ” เมื่อเข้าแถวเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่งนั่ง

2. แแถวตอนเรียงหนึ่ง

ภาพแถวตอนเรียงหนึ่ง

ผู้เรียกเหยียดแขนทั้งสองข้างหน้าเสมอแนวไหล่ แขนมือ หันฝ่ามือเข้าหากัน ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเรียงหนึ่งข้างหน้าผู้เรียก นายหมู่หลักซึ่งอยู่หน้าผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว

กรณีหมู่เดียว ให้นายหมู่วิ่งมายืนในท่าตรงเป็นหลักข้างหน้าผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว ลูกแถวหลังนายหมู่หลัก ยืนให้ตรงคोनายหมู่ข้างหน้าในระยะต่อสุดช่วงแขนของลูกเสือเมื่อยืนไปจดหลักท่อนบนของผู้อยู่ข้างหน้า ลูกเสือคนอื่น ๆ ก็เข้าแถวซ้อนไปข้างหลังของลูกแถวข้างหน้าตามลำดับระยะต่อสุดช่วงแขนดังเดิม และเข้าแถวต่อซ้อนกันไปจนถึงคนสุดท้าย และปิดท้ายด้วยรองนายหมู่ในระยะต่อสุดช่วงแขนเช่นกัน

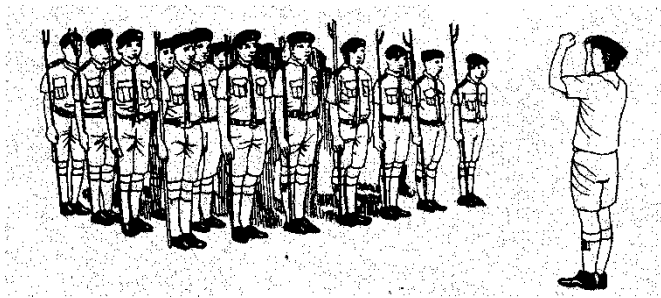
เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสิ่งนี้ ทุกคนลดแขนลงอยู่ในท่าตรงเพื่อฟังคำสั่งต่อไป

กรณีมีหลายหมู่ ให้เรียกว่า “แถวตอนหมู่” ให้หมู่หลักเข้าแถวตอน
ตรงหน้าผู้เรียกห่างจากผู้เรียก 6 ก้าวโดยประมาณ โดยมีหมู่อื่น ๆ เข้าแถวตอน
เป็นแนวเดียวกันไปทางซ้ายและทางขวาของหมู่หลัก ระยะเคียงระหว่างหมู่
ประมาณ 1 ช่วงศอก ส่วนระยะต่อ 1 ช่วงแขนโดยประมาณ (ไม่ต้องยกแขน)

3. แถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

ผู้เรียกกำมือทั้ง 2 ข้าง เขยียดตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น งอข้อศอกขึ้น
เป็นมุมฉาก หันหน้ามือเข้าหากัน

ให้ลูกเสือหมู่ที่ 1 มาเข้าแถวหน้าผู้เรียก นายหมู่อยู่ขวามือ ลูกหมู่
อยู่ซ้ายเรียงกันเป็นหน้ากระดาน โดยให้ตรงกึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก
ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว หมู่ต่อ ๆ ไปเข้าแถวหน้ากระดานเช่นเดียวกัน
ข้างหลังหมู่แรกตามลำดับ ระยะหมู่ต่อหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน

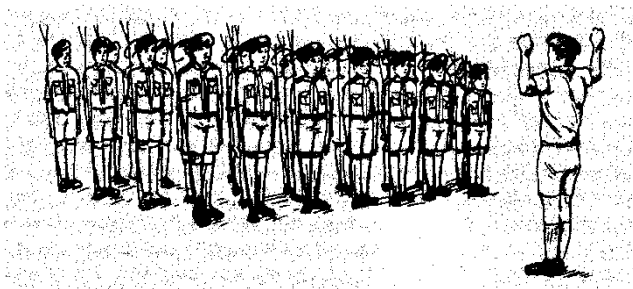

ภาพแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่ท้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้น ทาบสะโพก (เหมือนดังที่กล่าวไว้ในหมู่แถวหน้ากระดาน) ระยะต่อระหว่าง หมู่ต่อหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน) สะบัดหน้าไปทางขวา เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสิ่งนี้ ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อม สะบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

4. แถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

ผู้เรียกกำมือทั้ง 2 ข้าง งอข้อศอกเป็นมุมฉาก แขนท่อนบนแบะ ออกจนเป็นแนวเดียวกับไหล่ หันหน้ามือไปข้างหน้าให้ลูกเสือทุกคนเข้าแถว เหมือนแถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ แต่ระยะต่อระหว่างหมู่ของทุกหมู่ ขยายออกไปทางด้านหลัง ห่างกันหมู่ละประมาณ 3 ช่วงแขน

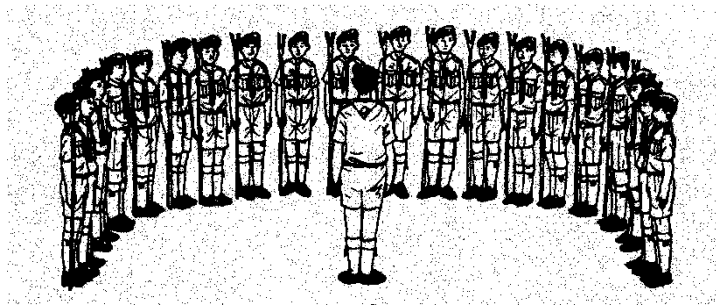

ภาพแถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่ท้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้น ทาบสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา ระยะต่อระหว่างหมู่ต่อหมู่ประมาณ 3 ช่วงแขน เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสิ่งนี้ ลูกเสือทุกคนสะบัดหน้าตรง และอยู่ใน ท่าตรง

5. แถวรูปครึ่งวงกลม

ผู้เรียกแถวแบมือทั้ง 2 ข้าง เหยียดตรงลงข้างล่าง คว่าฝ่ามือเข้าหาตัว โบกผ่านลำตัวประสานกันด้านหน้าซ้ำ ๆ เป็นรูปครึ่งวงกลม

ภาพรูปครึ่งวงกลม

ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่หมู่แรกยืนอยู่เป็นแนวเดียวกับผู้เรียกหมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ทางด้านซ้ายของหมู่แรก ตามลำดับ จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายอยู่เป็นเส้นตรงแนวเดียวกับผู้เรียก และนายหมู่หมู่แรก โดยถือว่าผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง

การเข้าแถวให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนซ้ายสุด) ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก สะบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่หมู่แรก) เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถว แล้วสั่งนิ่ง ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสะบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

6. แถวรูปวงกลม

ก. แบบผู้เรียกแถวยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

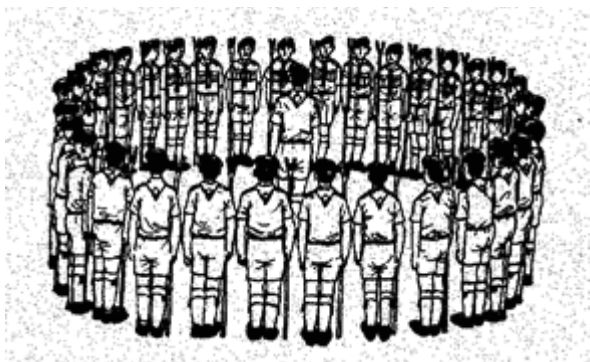
ผู้เรียกแถวแบมือทั้ง 2 ข้าง เหยียดตรงลงข้างล่าง คว่ำฝ่ามือเข้าหาตัว โบกผ่านลำตัวประสานกันด้านหน้าจดด้านหลังเป็นรูปวงกลม

ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่หมู่แรก ยืนอยู่แนวเดียวกับผู้เรียกหมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ทางด้านซ้ายของหมู่แรก ตามลำดับ จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายไปจดกับนายหมู่ของหมู่แรก ถือผู้เรียก เป็นจุดศูนย์กลาง

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน ยกมือซ้ายขึ้นทาบทะโพกสะบัดหน้า ไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่หมู่แรก) เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวเรียบร้อย แล้วสั่งนั่ง ลูกเสือทุกคนลดแขนลงและสะบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง (การเข้าแถว และการจัดแถวอนุโลมตามแบบ ก)

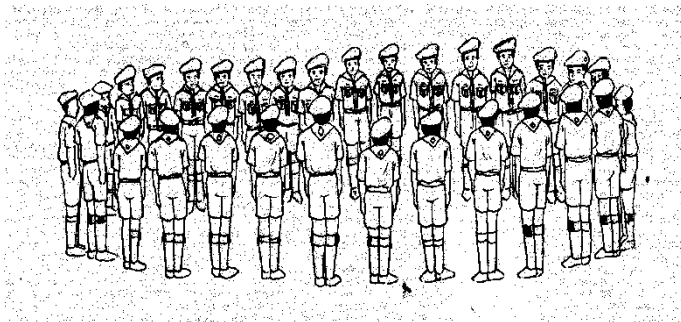
ข. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่เส้นรอบวง

ผู้เรียกแถวมือขวากำเหยียดแขนยกไปข้างหน้าขึ้นข้างบนและ เลยไปหลัง

ภาพแถวรูปวงกลม (ผู้เรียกแถวยืนอยู่กึ่งกลางของวงกลม)

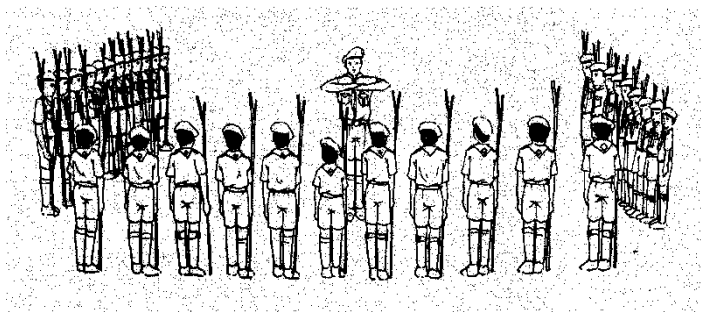
ให้ลูกเสือหมู่แรกยืนด้านซ้ายมือของผู้เรียก โดยนายหมู่หมู่แรก
ยืนชิดกับผู้เรียก หมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไป อยู่ด้านซ้ายมือของผู้เรียกตามลำดับ
จนคนสุดท้ายของหมู่สุดท้ายไปจดกับผู้เรียกด้านขวามือ ถือผู้เรียกเป็น
เส้นรอบวงด้วย

ภาพแถวรูปวงกลม (ผู้เรียกแถวยืนอยู่ที่เส้นรอบวง)

7. แถวสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง

ผู้เรียกแถวยืนอยู่ด้านหนึ่ง (ซึ่งเป็นด้านเปิด) คอกลงยกแขนทั้งสองขึ้นข้างหน้า ให้นำหน้าแขนทั้งสองไขว้กันตรงฝ่ามือ ฝ่ามือทั้งสองแบเหยียดหันไปข้างหน้า ฝ่ามือขวาไขว้ทับฝ่ามือซ้ายประมาณแนวลูกคาง เป็นสัญญาณ ถ้ามีลูกเสือ 3 หมู่ ให้เข้าแถวในอีก 2 ด้านที่เหลือ โดยมีนายหมู่ 1 เข้าแถวหน้ากระดาน แถวเดียวทางด้านซ้ายของผู้เรียก หันหน้าเข้าหาผู้เรียก และหมู่ 3 เข้าแถวหน้ากระดานแถวเดียวตรงข้ามกับหมู่ 1 ทางด้านขวาของผู้เรียก

ภาพแถวสี่เหลี่ยมเปิดด้านหนึ่ง

การเข้าแถวให้ลูกเสือทุกคนปฏิบัติเหมือนกับการเข้าแถวหน้ากระดาน เว้นระยะตรงมุมของแต่ละด้านให้เท่ากันพอควรไม่ซ้อนหรือตรงกัน

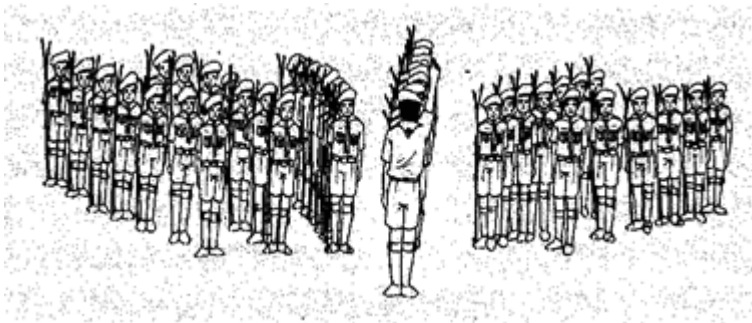
ถ้ามีลูกเสือมากกว่า 3 หมู่ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เรียกแถว แต่ควรให้ด้านซ้ายมือกับด้านขวามือมีจำนวนเท่ากัน

เมื่อผู้เรียกแถวตรวจแถวเรียบร้อยแล้วสั่งนั่ง ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสับัดหน้าอยู่ในท่าตรง

8. แถวรัศมีหรือล่อเกวียน

ผู้เรียกถ้ายืนอยู่ในท่าตรง มือขวาแบคว่ากางนิ้วออกทุกนิ้ว ชูแขนไปข้างหน้าท่ามุมประมาณ 45 องศา ให้มองเห็นได้แล้วเรียก “แพ็ค” หรือ “กอง”

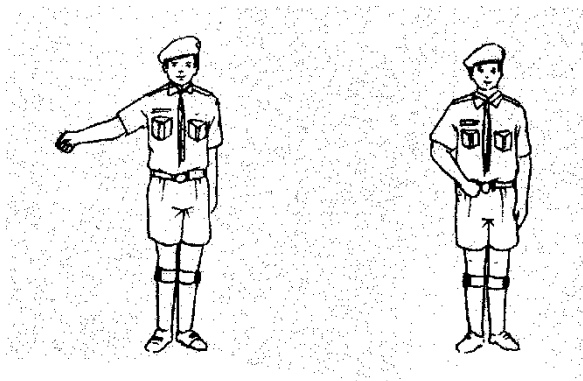
ให้ลูกเสือทุกหมู่มาเข้าแถวเป็นรูปหมู่แถวตอนหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว เป็นรูปรัศมี โดยให้หมู่แรกอยู่ด้านหน้าทางซ้ายมือผู้เรียกประมาณ 45 องศา หมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไป อยู่ด้านซ้ายของหมู่แรกตามลำดับ ถือผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง ระยะต่อของแต่ละหมู่ระหว่างบุคคลประมาณ 1 ช่วงแขน ระยะเคียงระหว่างนายหมู่ต่อนายหมู่พอสมควร และนายหมู่หมู่สุดท้ายจะอยู่ด้านหน้าทางขวามือของผู้เรียกประมาณ 45 องศา

ภาพแถวรัศมีหรือล่อเกวียน

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคน (เว้นคนอยู่หัวแถวของแต่ละหมู่) เหยียดแขนซ้ายไปข้างหน้าสูงเสมอแนวไหล่ คว่ำฝ่ามือให้ปลายนิ้วมือจดหลังของคนหน้าพอดี ผู้เรียกแถวจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกันและนิ่ง

9. การให้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถว “พัก” และ “ตรง”

ภาพสัญญาณให้พัก (พักตามระเบียบ) ภาพสัญญาณให้ตรง

ในการเข้าแถวของหมู่ลูกเสือ จะเป็นแถวหน้ากระดานก็ดี แถวตอนก็ดี หรือแถวหน้ากระดานตอนหมู่ รูปครึ่งวงกลม ตลอดจนแถวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เปิดด้านหนึ่งก็ดี ผู้เรียกแถวอาจใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถว “พัก” จากท่าตรง และเป็นคำสั่งให้แถว “ตรง” จากท่าพักก็ได้ โดยผู้เรียกแถวทำ 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะ 1 กำมือขวา งอแขนตรงคอให้มือที่กำอยู่ประมาณ ตรงหัวเข็มขัด หันฝ่ามือที่กำเข้าหาหัวเข็มขัด

จังหวะ 2 สลัดมือที่กำและหน้าแขนไปทางขวาเป็นมุม 180 องศา ประมาณแนวเดียวกับแนวเข็มขัด เป็นสัญญาณให้ “พัก” ตามระเบียบ (ลูกเสือทุกคนปฏิบัติเช่นเดียวกับท่าพักตามระเบียบ)

กรณีที่จะให้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้ “ตรง” ผู้เรียกแถวทำ 2 จังหวะ

ดังนี้

จังหวะ 1 กำมือในลักษณะเหมือนกับเมื่อตอนสลัดแขนสิ่ง “พัก”

จังหวะ 2

จังหวะ 2 กระตุกหน้าแขนให้กำมือกลับมาอยู่ตรงหัวเข่า

(จังหวะ 1 ของสัญญาณสิ่ง “พัก”)

ลูกเสือทุกคนชิดเท้าซ้าย ลดแขนที่ไขว้หลังลงและอยู่ในท่าตรง

การสวนสนามมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดงานชุมนุมลูกเสือ เช่น การชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ การชุมนุมลูกเสือเขต และการชุมนุมลูกเสือจังหวัด จะเป็นพิธีเปิด พิธีถวายบังคม พิธีปิดหรือการสวนสนามในกรณีใดก็ตาม จะแสดงถึงสมรรถภาพของลูกเสือในท้องถิ่นต่าง ๆ ว่ามีความพร้อมเพียง มีระเบียบวินัย ควรแก่การยกย่องสรรเสริญมากน้อยเพียงใด เป็นการแสดงออก ในความสามารถของแต่ละกอง จะมองปุมหลังของการดำเนินงานภายในกอง ได้อย่างดียิ่ง

1. การสวนสนามของลูกเสือ

กองลูกเสืออาจจัดแถวสวนสนามได้ดังนี้ คือ

เป็นแถวหน้ากระดานตอนหมู่ ทั้งนี้ แล้วแต่ความเหมาะสม ถ้าลูกเสือ ทั้งจังหวัดรวมกันสวนสนามให้จัดแถวเดินเป็นอำเภอ ๆ ไป เว้นระยะต่อจาก แถวสุดท้ายของอำเภอข้างหน้าถึงแถวของอำเภอข้างหลัง 10 ก้าว

ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนาม ของอำเภอและผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนาม ของจังหวัด

ในการสวนสนามให้ไว้ระยะต่อไปนี้

ระหว่างกองลูกเสือ 5 ก้าว

ระหว่างลูกเสืออำเภอก้าว 10 ก้าว

ระหว่างลูกเสือจังหวัด 15 ก้าว ทั้งนี้ แล้วแต่ความเหมาะสมของ
พื้นที่ประเทศ

เมื่อพร้อมแล้ว แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณ ผู้บังคับขบวนสวนสนาม
สั่ง “เตรียมสวนสนาม” “หน้า - เดิน” แตรวงบรรเลงแล้วเดินขบวนเคลื่อนที่
ออกเดินตามลำดับ คือ ลูกเสือถือป้ายยืนอยู่ตรงกึ่งกลางหน้าขบวน
หลังลูกเสือถือป้าย 5 ก้าว เป็นลูกเสือถือธง หลังลูกเสือถือธง 5 ก้าว เป็นผู้กำกับ
ลูกเสือ หลังผู้กำกับลูกเสือ 5 ก้าว เป็นรองผู้กำกับลูกเสือซึ่งเป็นผู้บังคับแถว
และหลังรองผู้กำกับลูกเสือ 3 ก้าว เป็นลูกเสือ

กรณีที่มีการเชิญธงคณะลูกเสือแห่งชาติหรือธงลูกเสือประจำจังหวัด
เข้าอยู่ในขบวนสวนสนามด้วย ให้จัดเจ้าหน้าที่ประจำธงไว้หลังผู้ถือป้าย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวขบวนให้จัดเป็นรูป ดังนี้

แตรเดี่ยวและแตรวง หลังแตรวงประมาณ 20 ก้าว เป็นผู้บังคับ
ขบวนสวนสนาม หลังผู้บังคับขบวนสวนสนาม 5 ก้าว เป็นผู้บังคับบัญชา
กองบังคับการผสม (ถ้ามี) หลังกองบังคับการผสม 10 ก้าว เป็นลูกเสือ นอกนั้น
จัดตามลำดับรูป

หมายเหตุ รูปขบวนและระยะต่ออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

การจัดสถานที่ให้ใช้ธงปักเป็นเครื่องหมาย 3 ธง ธงแรกห่างจากผู้รับการเคารพ 20 ก้าว ธงที่สองห่างจากผู้รับการเคารพ 10 ก้าว และธงที่สามอยู่ถัดจากผู้รับการเคารพไปอีก 10 ก้าว เมื่อแถวใกล้จะถึงธงแรก ให้ผู้บอกแถวหันไปดูลูกเสือทางขวาแล้วบอก “ระวัง” ให้แถวลูกเสือเดินเข้าระเบียบอย่างดีที่สุด และเมื่อใกล้ถึงธงที่ 2 ให้ผู้บอกแถวบอก “เลขวา - ทำ” ขณะเดียวกันผู้บอกแถวทำวันทยหัตถ์พร้อมกับคำ “ทำ” หันหน้าไปทางขวาพร้อมกับลูกเสือยืนหันหน้าเข้าผู้รับการเคารพ เมื่อแถวผ่านพ้นผู้รับการเคารพไปก็ยังคงทำวันทยหัตถ์ทางขวาไม่ต้องจับผู้รับการเคารพคงเลขวาเรื่อยไปจนกว่าจะถึงธงที่ 3 เมื่อผู้ใดหรือดับใดผ่านธงที่ 3 ก็สะบัดหน้าแลตรงและเลิกทำความเคารพเอง

ในการเดินผ่านให้ผู้บังคับขบวนสวนสนามกระทำวันทยหัตถ์ เมื่อผ่านผู้รับการเคารพไปแล้ว ให้ผู้บังคับขบวนสวนสนามแยกออกจากขบวนเลี้ยวขวาไปหยุดอยู่ทางขวาของผู้รับการเคารพ และทำวันทยหัตถ์อยู่จนกว่าขบวนลูกเสือจะผ่านพ้นไปจึงกลับเข้าต่อท้ายขบวน

บรรดาผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่บังคับหน่วยตั้งแต่ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดขึ้นไป เมื่อผ่านผู้รับการเคารพไปแล้ว ให้แยกออกจากขบวนเลี้ยวขวาไปหยุดอยู่ทางขวาของผู้รับการเคารพเช่นเดียวกับผู้บังคับขบวนสวนสนาม และยืนอยู่จนกว่าหน่วยของตนจะผ่านพ้น แล้วจึงเข้าต่อท้ายหน่วยของตนออกไป

เมื่อธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือประจำจังหวัดผ่านมากับ
ขบวนลูกเสือสวนสนามให้บรรดาผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งอยู่ ณ บริเวณที่สวนสนาม
แสดงความเคารพโดยทำวันทยหัตถ์

หมายเหตุ 1. ถ้าผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีไม้เท้า ให้แสดงความเคารพด้วย
ท่าไม้เท้า

2. ถ้าลูกเสือมีอาวุธ เวลาแลขวาให้แกว่งแขนตามปกติ

3. เฉพาะลูกเสือที่อยู่ปีกขวาสุด ไม่ต้องสับัดหน้าแลขวา
เพียงรักษาแนวและระดับให้เป็นหลักอยู่เสมอเท่านั้น

2. การเชิญธงและทำเชิญธง

2.1 การเชิญธงมาและเชิญกลับกับโอกาสที่จะคลี่ธง

เมื่อจะเชิญธงมาให้จัดลูกเสือ 1 กอง พร้อมด้วยแตรเดี่ยว 1 คู่
ซึ่งมีอยู่ในที่นั้นไปรับกับ ให้จัดรองผู้กำกับลูกเสือที่อ่อนอาวุโสที่สุด 2 นาย
เป็นผู้รักษารอง จัดนายหมู่ลูกเสือที่เยี่ยม 2 นาย ให้เป็นผู้เชิญธง 1 นาย
เป็นผู้ช่วยผู้เชิญธง 1 นาย รวมกันเรียกว่าเจ้าหน้าที่ประจำธง เมื่อผู้กำกับลูกเสือ
นำกองลูกเสือไปถึงสถานที่ไว้ธงแล้ว ให้จัดตั้งแถวหน้ากระดาน ถ้าไม่ติดขัด
ด้วยพื้นที่แล้ว ให้ปีกขวายืนหันหน้าตรงช่องหมู่ทางเข้าสถานที่นั้น

ในระหว่างที่จัดแถวนี้ ให้เจ้าหน้าที่ประจำธง คือผู้รักษารธงที่อ่อนอาวุโสที่สุดคนหนึ่ง กับผู้เชิญธงและผู้ช่วยผู้เชิญธงเข้าไปยังที่ไว้ธง และรอกองลูกเสืออยู่ก่อน

เมื่อกองลูกเสือจัดแถวเรียบร้อยแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ประจำธงเชิญธงลงมาใกล้พอสมควรแล้ว ให้ผู้บังคับกองลูกเสือบอกแสดงความเคารพแด่ธงเดียวเป่าเพลงคำนับ 3 จบ เจ้าหน้าที่ประจำธงเชิญธงเข้าประจำที่ปักขวามือผู้รักษารธงที่อ่อนอาวุโสเข้าประจำทางซ้ายธง ผู้รักษารธงซึ่งมีอาวุโสสูงถัดขึ้นไปนั้นเข้าประจำทางขวาธง นายหมู่ลูกเสือ ผู้ช่วยผู้เชิญธงเดินอ้อมปักขวาไปข้างหลังแถวกลับเข้าประจำปี ในแถวกองลูกเสือตามเดิม

ต่อไปนี้ผู้กำกับลูกเสือบอกเลิกแสดงความเคารพ และนำแถวออกเดินไป ให้เดินตามลำดับดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือแด่ธง ธงประจำกองลูกเสือพร้อมด้วยผู้รักษารธงในดับเดียวกัน ถัดไปจึงถึงแถวลูกเสือ

กองลูกเสือเชิญธงแสดงความเคารพถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียวเท่านั้น (นอกจากนี้ให้ผู้กำกับลูกเสือแสดงความเคารพตามลำพัง) โอกาสนี้ให้ผู้เชิญธงถวายความเคารพ

ถ้าเป็นการเชิญธงไปเข้าประจำแถวลูกเสืออีกต่อหนึ่งเมื่อกองลูกเสือเชิญธงมาถึงระยะอันจักต้องแสดงความเคารพ ให้ผู้บังคับแถวลูกเสือซึ่งตั้งรอกอยู่นั้นบอกแสดงความเคารพแด่ธงเดียวเป่าเพลงคำนับ 3 จบ ถ้ามีแถวรองให้แถวรองบรรเลงเพลงมหาชัย แด่ธงไม่ต้องเป่าคำนับ เมื่อผู้กำกับลูกเสือเชิญธงนำแถวไปถึงที่แล้วให้บอกหยุด ครั้นแล้วให้บอก “ธงประจำที่” ตามคำบอกนี้ให้ผู้เชิญธงพร้อมด้วยผู้รักษารธงเดินไปเข้าประจำที่ ตอนนี้แถวลูกเสือไม่ต้องแสดงความเคารพ

ถ้าแถวลูกเสือตั้งอยู่ข้างหน้าใกล้กับสถานที่ไว้ธง ไม่ต้องจัดกองลูกเสือเชิญธง เมื่อถึงกำหนดเวลาให้เจ้าหน้าที่เชิญธงออกจากสถานที่ไว้ธงไปเข้าประจำปีตามทางอันสะดวกเร็ว แถวลูกเสือแสดงความเคารพดังกล่าวแล้ว

ถ้าเป็นการเชิญธงไปประดิษฐานในที่แห่งอื่นชั่วคราว กองลูกเสือเชิญธงไปถึงที่แล้วให้หยุดและจัดแถวหน้ากระดาน ครั้นแล้วผู้กำกับลูกเสือเชิญธงบอกแสดงความเคารพเมื่อได้ยื่นคำบอกว่า “ระวิง” ให้ผู้ช่วยผู้เชิญธงวิ่งไปอยู่ข้างหลัง ผู้รักษารองที่อ่อนอาวุโสไปอยู่ข้างหลังตรงส่วนผู้รักษารองที่มีอาวุโสสูงถัดขึ้นไปนั้น ให้กลับไปประจำที่ของตนในแถวกองลูกเสือ เมื่อสิ้นคำบอกว่า “วันทยา - วุธ” แล้วให้ผู้รักษารองที่อ่อนอาวุโสนั้นบอกว่า “ธงหน้า - เติน” แล้วนำธงเข้าประดิษฐานตามที่ต่อไปนี้กองลูกเสือเชิญธงจะต้องประจำรักษารองอยู่ ณ ที่นั้นต่อไป หรือจะกลับได้ก็แล้วแต่จะได้รับคำสั่งมาอย่างไร

การเชิญธงกลับไปไว้ที่เดิม ถ้าเป็นการเชิญจากสถานที่แห่งหนึ่งไปสู่ที่อีกแห่งหนึ่งก็ปฏิบัติตามที่กล่าวมาแล้วโดยตลอด ถ้าเป็นการเชิญธงกลับจากแถวลูกเสือ ให้ผู้บังคับแถวลูกเสือจัดลูกเสือ 1 กอง ให้เชิญธงกลับและเมื่อกองลูกเสือเชิญธงเริ่มออกเดิน ให้บอกแถวแสดงความเคารพส่งธง เมื่อผู้กำกับลูกเสือเชิญธงได้จัดการส่งธงเสร็จแล้วให้นำกองลูกเสือกลับไปโดยไม่ต้องรอคอยเจ้าหน้าที่ประจำธง

รงลูกเสือประจำจังหวัดและรงคณะลูกเสือแห่งชาตินั้น ตามปกติ
ย่อมม้วนเก็บรักษาไว้ในงุคลังมรงเสมอ โอกาสที่จะเปิดงและคลี่รงออกมา
มีดังนี้

- 1) เมื่อรงประจำอยู่กับกองเกียรติยศ
- 2) ในการตรวจพลสวนสนาม
- 3) ในงานพิธีของลูกเสือ

ในการฝึกตามปกติไม่ต้องนำรงลูกเสือประจำจังหวัดไปด้วย
เว้นแต่เมื่อมีคำสั่งเฉพาะจึงให้นำไปด้วย

2.2 ทำเชิญรง

ในการทำทำเชิญรง ให้กระทำติดต่อกันไปโดยละม่อมไม่ต้อง
เร่งรีบ เมื่อลูกเสือถือไม้พลองในท่าเรียบอาวุธ ให้ผู้เชิญรงจับคันรงตอนกลาง
ด้วยมือขวา แขนขวาปล่อยให้ห้อยลงมาแนบกับขาอย่างในท่าตรง นิ้วชี้ นิ้วกลาง
นิ้วนางอยู่ทางหน้า นิ้วก้อยอยู่ทางข้าง นิ้วหัวแม่มืออยู่ทางหลัง คันรงอยู่ทาง
เท้าขวา ต้นรงอยู่ประมาณโคนนิ้วก้อยเท้าขวา

เมื่อลูกเสือทำท่าแบกอาวุธ เพื่อจะออกเดินไปให้ผู้เชิญรงยกรงขึ้น
ด้วยมือขวา และใช้มือซ้ายช่วยนำคันรงขึ้นพาดบนบ่าขวา เมื่อพาดแล้วลดมือซ้าย
กลับมาอยู่ที่เดิม คันรงพาดอยู่บนบ่าต้นคันรงเฉลี่ยลงเบื้องล่าง ข้อศอกขวา
ทำมุม 90 องศากับลำตัว

ในการเคลื่อนที่ให้เชิฐองแบกบ่าขวา

ในการเดินผ่านเฉพาพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการเชิฐองรับจนถึงขณะที่กองลูกเสือเชิฐองจะออกเดิน ตลอดทั้งในการ เชิฐองออกจากแถวลูกเสือเพื่อเชิฐองกลับไปไว้ที่เก็บ และในการเชิฐองออกไป หน้าแถวในงานพิธีก็ดี ให้เชิฐองในท่าเคารพ คือยกคั่นธงขึ้นด้วยมือขวาให้ตั้งตรง แบนกับบ่าขวา มือซ้ายจับคั่นธงเสมอแนวบ่า มือขวาเหยียดจับต้นคั่นธง

ในการเดินผ่านเฉพาพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ผู้รักษารองกระทำวันทยหัตถ์ถวายเป็นความเคารพ ส่วนผู้ช่วยผู้เชิฐองให้ทำท่า แลขวา แขนไม่แกว่งถวายเป็นความเคารพ

การลดธงจากท่าเคารพไปอยู่ทางตรงทำดังนี้ คือ ปล่อยมือขวา จากต้นคั่นธงและยกขึ้นไปจับคั่นธงชิดกับมือซ้ายตรงที่เหมาะสมสำหรับถือในท่าตรง แล้ววางมือทั้งสองช่วยกันหย่อนคั่นธงลงสู่พื้น ให้ต้นคั่นธงอยู่ประมาณ โคนนิ้วก้อย - เท้าขวา และชิดกับเท้าขวา ปล่อยมือซ้ายลงไปอยู่ข้างตัวในท่าตรง

การแสดงความเคารพในเวลาอยู่กับที่ เมื่อมีคำบอกว่า “วันทยา - วุธ” ให้ผู้เชิฐองยกธงขึ้นในท่าเคารพ ครั้นแล้วให้ผู้เชิฐองทำ กิ่งขวาหัน ลดปลายคั่นธงลงทางหน้าอย่างช้า ๆ จนคั่นธงอยู่ในแนวเส้นขนาน คู่กับพื้น มือทั้งสองอยู่เสมอแนวบ่า เมื่อลดธงลงถึงที่เช่นนี้ แล้วให้เชิฐองกลับ ขึ้นในท่าเคารพช้า ๆ ได้จังหวะเช่นเดียวกับขาลง และให้คนเชิฐองอยู่ในท่านี้ จนกว่าจะมีคำบอกว่า “เรียบ - อาวุธ” จึงให้ลดธงลงแล้วจึงทำกิ่งซ้ายหัน อยู่ในท่าตรง

ในโอกาสนี้ให้ผู้รักษาราชการทำวันทยหัตถ์

เมื่อมีคำบอกว่า “ถอดหมวก” ให้ผู้เชิญธงทำดังนี้

นำมือซ้ายมาช่วยมือขวา ยกคันธงมาทางหน้า แล้ววางต้นคันธงลง
ระหว่างเท้าทั้งสอง ให้ต้นคันธงกับเท้าขวา เอนคันธงไปพิงกับแขนซ้ายตรง

ข้อศอกซึ่งอยู่นั้น ครั้นแล้วมือขวาปล่อยคันธงไปถอดหมวก
(ตามวิธีที่กล่าวมาแล้วสำหรับทำถอดหมวก) มาวางบนมือซ้ายแล้วลดมือขวา
ไปไว้ข้าง ตัวอย่างในทำตรงเมื่อมีคำบอกว่า “สวมหมวก” ให้ผู้เชิญธงสวมหมวก
ก่อนแล้วใช้มือทั้งสองยกคันธงไปไว้ในทำตรง

การฝึกทดสอบการเป็นผู้นำ

จากคุณสมบัติและคุณลักษณะบุคลิกภาพของการเป็นผู้นำ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการทดสอบการเป็นผู้นำ การที่ลูกเสือสามารถฝึกฝนตนเองให้มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำนั้นเป็นเรื่องที่ไม่เกินขีดความสามารถของลูกเสือทุกคนที่มีความตั้งใจมั่นดังคำกล่าวของศาสตราจารย์จอห์น ดิวอี้ “สิ่งกระตุ้นเตือนอย่างแรงที่สุดแห่งธรรมชาติมนุษย์ก็คือ ความปรารถนาที่จะเป็นคนสำคัญ”

ดังนั้น การฝึกตนเองอยู่เสมอโดยอาศัยแนวทางในการฝึกเกี่ยวกับเรื่องการผจญภัย การเดินทางไกล การเดินทางสำรวจ การนึกและคิดแก้ไขเหตุหรือสถานการณ์จำลอง หรือการให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์อยู่เสมอ ย่อมมีผลนำไปสู่การเป็นผู้นำที่ดีและมีคุณภาพ จากคุณสมบัติทั้ง 17 ข้อ ลูกเสือทุกคนต้องหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่ทางผู้กำกับได้กำหนดไว้

แนวทางการทดสอบการเป็นผู้นำ

1. การฝึกทดสอบกำลังใจ

เป็นการนำคุณสมบัติของผู้นำในด้านความรู้ ความสามารถ ความกล้าหาญ ความเด็ดขาด ความแนบเนียน ความอดทน ความกระตือรือร้น ความตื่นตัว ความซึ้งใจหรือดุลพินิจ การบังคับตนเองมาเป็นแนวทางในการทดสอบโดยอาศัยเนื้อหาพื้นฐานการเรียนรู้ลูกเสือในเรื่องการผจญภัย การเดินทางสำรวจ การเดินทางไกล ในการทดสอบผู้กำกับจะเป็นผู้ออกคำสั่งหรือมอบหมายงานให้ไปปฏิบัติ อาจให้ฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

2. การฝึกทดสอบการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ

เป็นการฝึกทดสอบโดยการสมมติเหตุการณ์ที่อาจจะมีภัยภัย อาจเป็นเหตุการณ์ที่อาศัยไหวพริบหรือเชาวน์ปัญญา เช่น การหลบหนีเข้าศึก โดยการข้ามลำน้ำลำห้วยที่มีอันตราย การลอดอุโมงค์เพื่อหลบภัย การลอด ลวดหนามเพื่อการสอดแนม หรือช่วยเหลือผู้เคราะห์ร้าย การป็นฝ่ายห้อยโหน ผู้นำที่ดียอมช่วยให้ผู้ตามมีความปลอดภัย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องอาศัย ความรู้ ความชำนาญ เป็นเครื่องชี้ขึ้นในการคลี่คลายสถานการณ์ จนกว่า คณะกรรมการทดสอบพึงพอใจ

3. การฝึกหลบหลีกและหลีกเลี่ยง

เป็นการฝึกทดสอบการเป็นผู้นำอีกวิธีหนึ่งที่ฝึกให้นำเอาความสามารถ เฉพาะตัวของแต่ละคนออกมาร่วมกันใช้แก้ปัญหาอย่างมีระบบและหลักเกณฑ์ จนประสบผลสำเร็จ อาจจะเป็นการฝึกให้รู้จักหลบหลีกภัยอันตรายต่าง ๆ ที่สามารถป้องกันมิให้เกิดขึ้น และรู้จักการหลีกเลี่ยงสิ่งที่ขัดต่อศีลธรรมอันดี จารีตประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งแนวทางต่าง ๆ ผู้กำกับและคณะกรรมการจะเป็น ผู้กำหนดให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน ชื่อเสียงและคุณความดีต่าง ๆ ที่ลูกเสือ ได้ปฏิบัติก็เป็นสิ่งที่ผู้กำกับได้เล็งเห็นแล้วว่าลูกเสือสามารถจะนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้

การสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกวิชา ให้หัวหน้าสถานศึกษา หรือสโมสรลูกเสือเป็นผู้ดำเนินการสอบ โดยแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นกรรมการสอบ และเมื่อดำเนินการสอบเครื่องหมายลูกเสือโลก เครื่องหมายลูกเสือหลวง หรือเครื่องหมายวิชาพิเศษแล้ว ให้รายงานเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติผลการสอบและระดับเครื่องหมายนั้น ๆ ได้

การสอบเครื่องหมายลูกเสือโลกก็ปฏิบัติเช่นเดียวกับการสอบวิชาพิเศษ

1. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นประธานการสอบแต่ละวิชา ควรได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ส่วนกรรมการสอบอีกวิชาละ 2 คน ควรผ่านการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้นมาแล้ว บางวิชาอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้

2. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ควรสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลก และเมื่อได้เข้าพิธีประจำกองเรียบร้อยแล้วมีสิทธิประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายได้

การขออนุมัติ

- โรงเรียนขออนุมัติผลการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ
- โครงการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การฝึกเป็นผู้นำ
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิชาพิเศษ
- รายชื่อลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบวิชาพิเศษข้อสอบภาคทฤษฎี

และข้อสอบภาคปฏิบัติ

- ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคอนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษ (แล้วต่อกรณี)
- สถานศึกษาออกหนังสือรับรองให้กับลูกเสือที่สอบได้
- สถานศึกษابันทึกหลักฐานในทะเบียนลูกเสือ
- สถานศึกษابันทึกหลักฐานในสมุดประจำตัวลูกเสือ
- การประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ

คู่มือการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

- การประดับเครื่องหมาย

ตัวอย่าง กิจกรรมทดสอบการฝึกเป็นผู้นำ

ที่	ชื่อกิจกรรม	แนวการทดสอบ		
		กำลังใจ	แก้ปัญหา	หลบหลีก/ หลีกเลี่ยง
1	การข้ามลำธารสะพานเดี่ยว			
2	การลอดอุโมงค์, ถ้ำ			
3	การปีนป่าย			
4	การพลงตัว			
5	การข้ามสะพานเชือก			
6	การห้อยโหน			
7	การหนีไฟ			
8	การหนีน้ำป่า, ไฟป่า			
9	การกระโดดหอ			
10	การดำรงชีพในป่า			
11	การช่วยคนติดอยู่บนที่สูง			
12	การช่วยเหลือคนตกน้ำ			

เกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ของแนวทางทดสอบ

ความเห็นของผู้กำกับลูกเสือ.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินผลการทดสอบการเป็นผู้นำ

ที่	บุคลิกภาพและคุณลักษณะของผู้ผู้นำ	เกณฑ์คะแนน		หมายเหตุ
		เต็ม 10	ได้	
1	ความเป็นผู้นำ	(50)		เกณฑ์ การประเมิน ผ่าน 80%
	1.1 ความรู้ ความสามารถ	10		
	1.2 ความคิดริเริ่ม, แก้ปัญหา	10		
	1.3 การวางแผน	10		
	1.4 การควบคุมหมู่, ระบบหมู่	10		
	1.5 การยอมรับภายในหมู่, กอง	10		
2	บุคลิกภาพของผู้ผู้นำ	(30)		
	2.1 อุปนิสัย	10		
	2.2 การควบคุมอารมณ์	10		
	2.3 ความพร้อมทางร่างกาย	10		
3	คุณลักษณะของผู้ผู้นำ	(20)		
	3.1 มนุษยสัมพันธ์	10		
	3.2 การสร้างขวัญและการออกคำสั่ง	10		
	รวม	100		
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน				

กิจกรรม

1. ผู้กำกับลูกเสืออธิบายถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำทางลูกเสือ
ซึ่งจะต้อง
 - 1.1 มีความเข้าใจในความหมายและคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ
 - 1.2 ได้รับการฝึกและเข้าร่วมในการฝึกระเบียบแถว การจัดแถว และการสวนสนาม
 - 1.3 ได้รับการทดสอบกำลังใจทางลูกเสือ
2. แบ่งหมู่ลูกเสือเพื่อ
 - 2.1 ทำการศึกษาค้นคว้าและรายงานเกี่ยวกับเป็นผู้นำ
 - 2.2 ทำการฝึกระเบียบแถว การจัดแถว และการสวนสนาม
 - 2.3 ทำการทดสอบกำลังใจ
3. หมู่ลูกเสือ
 - 3.1 เสนอรายงาน
 - 3.2 สาธิตระเบียบแถว การจัดแถว หรือการสวนสนาม
 - 3.3 ทดสอบกำลังใจ
4. ผู้กำกับลูกเสือสรุป

การทดสอบ

ก. ภาคปฏิบัติ

ลำดับที่	กิจกรรม	สอบผ่าน		วัน เดือน ปี
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
1	การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า			
2	การจัดแถว			
3	การเดินสวนสนาม การทดสอบกำลังใจ			
4	การแก้ปัญหาในสถานการณ์ ต่าง ๆ			
5	การหลบหลีก และการหลีกเลี่ยง			
6	การหลบหลีก และการหลีกเลี่ยง			

เกณฑ์การประเมินครั้งที่ 2 ให้ผ่านทุกข้อ

ลงชื่อ.....ผู้กำกับลูกเสือ

(.....)

...../...../.....

ข. ภาคทฤษฎี เกณฑ์การประเมินผ่านร้อยละ 80

ข้อสอบทฤษฎี

1. ผู้นำ หมายถึง
 - ก. ผู้มีอิทธิพล
 - ข. ผู้มีอำนาจ
 - ค. ผู้ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความสามารถนำหมู่คณะ
 - ง. ผู้ได้รับความนิยมสูง

2. ภาวะความเป็นผู้นำของลูกเสือ หมายถึง
 - ก. การกระทำที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มในการทำงาน
 - ข. การกระทำที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มในการต่อต้าน
 - ค. การกระทำที่มีอิทธิพลในชุมชน
 - ง. การกระทำที่มีอิทธิพลในกลุ่มชน

3. ลักษณะของผู้นำโดยทั่วไปแยกได้กี่ประเภท
 - ก. 2 ประเภท
 - ข. 3 ประเภท
 - ค. 4 ประเภท
 - ง. 5 ประเภท

4. ผู้นำตามกฎหมาย หมายถึง
- ก. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
 - ข. ข้าราชการ
 - ค. ผู้ดำรงตำแหน่งหรือหัวหน้าโดยกฎหมาย
 - ง. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง
5. ประธานในที่ประชุมถือว่าเป็นผู้นำในประเภทใด
- ก. ตามกฎหมาย
 - ข. มีลักษณะพิเศษเฉพาะบุคคล
 - ค. เป็นสัญลักษณ์
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
6. ข้อใดที่ไม่ใช่ลักษณะของผู้นำ
- ก. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
 - ข. มีความกระตือรือร้น
 - ค. ฉลาด
 - ง. ขาดไหวพริบ

7. คุณสมบัติที่ผู้นำจะขาดเสียมิได้
- ก. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
 - ข. มีความเหี้ยมในการตัดสินใจ
 - ค. มีการตัดสินใจที่เด็ดขาด
 - ง. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
8. ผู้นำที่ทำให้บุคคลอื่นเชื่อถือจะต้องมีความสามารถในเรื่อง
- ก. ความอดทน
 - ข. ความรับผิดชอบ
 - ค. ความสามารถจูงใจคน
 - ง. อารมณ์ที่เยือกเย็น
9. บุคลิกภาพที่จะช่วยเสริมสร้างลักษณะผู้นำได้แก่
- ก. สติปัญญา ความรับผิดชอบ อุปนิสัย ร่างกาย
 - ข. สติปัญญา อุปนิสัย ร่างกาย ความน่าเชื่อถือ
 - ค. สติปัญญา อุปนิสัย อารมณ์ ร่างกาย
 - ง. สติปัญญา อุปนิสัย ความกระตือรือร้น ความฉลาด

10. หลักการของผู้นำควรเน้นในเรื่อง
- ก. ความซื่อสัตย์
 - ข. การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ค. ขจัดความขัดแย้ง
 - ง. ถูกทุกข้อ
11. การฝึกอบรมแบบแถวของลูกเสือช่วยปลูกฝังให้ลูกเสือ
- ก. มีใจร่าเริงและมีความอดทน
 - ข. มีระเบียบวินัยและฝึกการเป็นผู้นำ
 - ค. ช่วยแก้ปัญหาสังคม
 - ง. อยู่ร่วมในสังคมได้เป็นอย่างดี
12. ท่าพักในการฝึกบุคคลท่ามือเปล่าแบ่งออกเป็น
- ก. 5 อย่าง
 - ข. 4 อย่าง
 - ค. 3 อย่าง
 - ง. 2 อย่าง

13. โอกาสที่ลูกเสือจะกระทำวันทยหัตถ์เมื่อ
- ก. อยู่ตามลำพังนอกแถวลูกเสือทุกประเภท
 - ข. เมื่อมีผู้รับการเคารพ
 - ค. เมื่ออยู่ในแถว
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
14. การฝึกบุคคลท่ามือเปล่าประกอบด้วย
- ก. ท่าตรง ท่าหัน การจัดแถว
 - ข. ท่าตรง ท่าหัน ท่าวิ่ง
 - ค. ท่าตรง ท่าวิ่ง การฝึกกรู๊ปขบวน
 - ง. ท่าตรง ท่าหัน การฝึกแถวรูปต่าง ๆ
15. อัตราความเร็วในการก้าวเท้าเดินของลูกเสือประมาณนาทีละ
- ก. 60 - 70 ก้าว
 - ข. 70 - 80 ก้าว
 - ค. 80 - 90 ก้าว
 - ง. 90 - 100 ก้าว

16. ทำถอดหมวกของลูกเสือใช้ในโอกาสใด

- ก. เมื่ออากาศร้อน
- ข. เมื่ออยู่ในศาสนพิธี
- ค. เมื่อถวายราชสดุดี
- ง. ถูกทั้งข้อ ข. และ ค.

17. การฝึกระเบียบแถวของหมู่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้

- ก. ลูกเสือเคลื่อนไหวอย่างพร้อมเพรียงและมีระเบียบ
- ข. ลูกเสือเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว
- ค. ลูกเสือมีความอดทนในการเข้าแถว
- ง. ลูกเสือพร้อมที่จะรับคำสั่งให้ปฏิบัติ

18. รูปขบวนของหมู่ประกอบด้วย

- ก. แถวตอน แถวหน้า และสัญญาณมือ
- ข. การเข้าแถวเปิดและปิดระยะ
- ค. แถวตอนและแถวหน้ากระดาน
- ง. แถวตอน แถวหน้ากระดาน และแถวรัศมี

19. การสวนสนามของลูกเสือจะปฏิบัติเมื่อใด
- ก. เมื่อมีการจัดงานชุมนุมลูกเสือต่าง ๆ
 - ข. พิธีถวายบังคม
 - ค. พิธีต่าง ๆ ของลูกเสือที่กำหนดมีการสวนสนาม
 - ง. ถูกทุกข้อ
20. ธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือประจำจังหวัดจะเปิดธงและคลี่ธงออกเมื่อใด
- ก. ลูกเสือออกเดินทางไกล
 - ข. ใช้น้ำขบวนของลูกเสือ
 - ค. เมื่อเข้าร่วมงานทั่ว ๆ ไป
 - ง. เมื่อเข้าร่วมงานพิธีของลูกเสือ
21. การฝึกเป็นผู้นำของลูกเสือ หมายถึง การฝึกเฉพาะ
- ก. นายหมู่
 - ข. รองนายหมู่
 - ค. ลูกเสือทุกคน
 - ง. ลูกเสือที่ได้รับการคัดเลือก

22. การฝึกให้ลูกเสือเป็นผู้นำมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ลูกเสือ
- ก. มีความรับผิดชอบต่อหมู่ของตน
 - ข. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ
 - ค. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - ง. ถูกทุกข้อ
23. ผู้นำของลูกเสือโดยส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกในเรื่องของ
- ก. ระเบียบแถว
 - ข. การสะกดรอย
 - ค. แผนที่และเข็มทิศ
 - ง. การผจญภัย
24. ลูกเสือสามารถแสดงความเป็นผู้นำให้กรรมการสอบได้เห็น เช่น
- ก. ความรับผิดชอบ
 - ข. ความฉลาดมีไหวพริบ
 - ค. การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

25. นอกจากสติปัญญา อุปนิสัย และร่างกาย แล้วสิ่งที่ลูกเสือต้องคำนึงถึงในการเป็นผู้นำ คือ
- ก. ความเฉลียวฉลาด
 - ข. การควบคุมอารมณ์
 - ค. ความยุติธรรม
 - ง. ความเชื่อมั่นในตัวเอง
26. มีความจำเป็นเพียงใดที่ผู้นำทางลูกเสือต้องรู้จักการใช้หลักจิตวิทยา
- ก. จำเป็น
 - ข. ไม่จำเป็น
 - ค. อาจมีบ้าง
 - ง. ขึ้นอยู่กับลูกเสือภายในหมู่
27. การแก้ปัญหของหมู่หรือกลุ่มเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ได้แก่
- ก. การตัดเตือน
 - ข. การว่ากล่าว
 - ค. การชมเชย
 - ง. การยกยอ

29. ลักษณะที่พึงพอใจของผู้เห็นการฝึกกระเบียบแถว คือ
- ก. ความอดทน
 - ข. ความขยันขันแข็ง
 - ค. ความเรียบร้อย
 - ง. ความพร้อมเพรียง
30. ผู้ที่จะทำการฝึกกระเบียบแถวให้กับลูกเสือควรมีความรู้เพียงใด
- ก. มีความรู้เล็กน้อยก็สามารถฝึกได้
 - ข. เป็นลูกเสือที่เคยฝึกกระเบียบแถวมาแล้ว
 - ค. มีความรู้เกี่ยวกับกระเบียบแถวพอสมควร
 - ง. มีความสนใจเกี่ยวกับการฝึกกระเบียบแถว
31. การฝึกกระเบียบแถวมีจุดมุ่งหมายเพื่อ
- ก. แสดงความสามารถในวิชาพิเศษ
 - ข. ให้ลูกเสือได้รับเครื่องหมาย
 - ค. ให้ลูกเสือมีความรู้ ความชำนาญ
 - ง. ถูกทุกข้อ

32. การฝึกเป็นผู้นำลูกเสือจำเป็นจะต้องฝึกเพื่อให้
- ก. มีความรู้และทักษะ
 - ข. มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ
 - ค. มีความรู้ ความชำนาญ และทักษะ
 - ง. มีความรู้ ความสารถ และเชี่ยวชาญ
33. ท่าพักตามปกติต่างกับท่าตามระเบียบพัก คือ
- ก. หย่อนเข่าขวา
 - ข. ยืนแยกเท้า
 - ค. มือทั้งสองไขว้หลัง
 - ง. น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสอง
34. ท่าวันทยหัตถ์ ปลายนิ้วชี้แตะที่ใดของหมวกทรงอ่อน
- ก. แตะขอบบนของหมวก
 - ข. แตะกึ่งกลางของหมวก
 - ค. แตะขอบล่างของหมวก
 - ง. แตะปลายคิ้วขวา

35. ทำถอดหมวกทรงอ่อน เมื่อถอดแล้วให้วางหมวกที่ใด
- ก. บนฝ่ามือซ้าย
 - ข. วางครอบหัวแม่มือซ้าย
 - ค. ปลายนิ้วมือซ้าย
 - ง. ข้อมือซ้าย
36. การถวายราชสดุดี ถ้ามีไม้พลองหรือไม้ง่ามให้ปฏิบัติอย่างไร
- ก. นำไปรวมที่เดียวกัน
 - ข. นำไปรวมกันด้านหลังแถว
 - ค. วางไว้ข้างลำตัวชิดขาขวา
 - ง. วางไว้ข้างลำตัวชิดขาซ้าย
37. จุดมุ่งหมายให้ลูกเสื่อฝึกในท่าหมอบเพื่อ
- ก. นอนราบกับพื้นมากที่สุด
 - ข. นอนคว่ำกับพื้นมากที่สุด
 - ค. ก้มตัวให้ต่ำ
 - ง. หมอบกับพื้น

38. การฝึกกระเบียบแถวควรมีการฝึก
- ก. ทุกครั้งที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรม
 - ข. เป็นระยะ ๆ
 - ค. เดือนละครั้ง
 - ง. เมื่อมีกิจกรรมลูกเสือที่สำคัญเพื่อสวนสนาม
39. สัญญาณในการจัดรูปขบวนต่าง ๆ ในการฝึกกระเบียบแถวจะใช้
- ก. สัญญาณมือ
 - ข. คำบอก
 - ค. สัญญาณนกหวีด
 - ง. คำบอกและสัญญาณมือ
40. เมื่อธงคณะลูกเสือแห่งชาติผ่านมากับขบวนสวนสนามลูกเสือที่อยู่บริเวณนั้นปฏิบัติอย่างไร
- ก. ยืนตรง
 - ข. ยืนตรงสละบ่าหันไปทางนั้น
 - ค. ทำวันทยหัตถ์
 - ง. ไม่ต้องปฏิบัติ

เฉลยข้อสอบ

1.	ค	21.	ค
2.	ข	22.	ง
3.	ข	23.	ก
4.	ค	24.	ง
5.	ค	25.	ข
6.	ง	26.	ก
7.	ก	27.	ค
8.	ค	28.	ข
9.	ค	29.	ง
10.	ง	30.	ข
11.	ข	31.	ง
12.	ข	32.	ข
13.	ง	33.	ก
14.	ข	34.	ค
15.	ง	35.	ข
16.	ง	36.	ค
17.	ก	37.	ข
18.	ค	38.	ก
19.	ง	39.	ง
20.	ง	40.	ค

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. **กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. **ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
(ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2548.
- คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. **แนวการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ
รุ่นใหญ่ พิมพ์ครั้งที่ 1.** กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคุรุสภา ลาดพร้าว,
2542.
- ณัฏฐ์ ยุวยุทธ. **คู่มือการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ - เนตรนารี
สามัญรุ่นใหญ่ พิมพ์ครั้งที่ 5.** กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค.,
2551.

תוכן

(ตัวอย่างโครงการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่)

ชื่อโครงการ การสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียน.....

แผนงาน วิชาการ

หน่วยงานรับผิดชอบ โรงเรียน.....

ผู้รับผิดชอบ นาย.....

ระยะเวลาดำเนินการ -

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยมติที่ประชุมนายหมู่ของกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ครั้งที่.../.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ณ ห้องประชุมลูกเสือ โรงเรียน.....
มีมติเห็นชอบให้มีการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน.....วิชา
เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้แสดงออกซึ่งทักษะ ความสนใจของตนเอง และมีส่วน
ในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ ตามจุดหมายของการลูกเสือสามัญ
รุ่นใหญ่ คือ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาในทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรม
และสังคมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของแผนการฝึกอบรม
ที่ต่อเนื่องกันในขบวนการลูกเสือ จึงจัดให้มีการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
โรงเรียน.....ปีการศึกษา.....ขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้สอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการ ตามหลักสูตรในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2.2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน.....คน ผ่านการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน.....วิชา คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 เชิงคุณภาพ

1) การสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นไปตามหลักสูตรในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

2) ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้มีการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ประชาสัมพันธ์ รับสมัครลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ต้องการสอบเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.2 ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานของกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่พิจารณาให้ความเห็นชอบจัดให้มีการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.3 เสนอผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน เพื่อขออนุมัติโครงการและแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.4 ดำเนินการสอบตามตารางที่กำหนด (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)

4.5 เสนอเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด (แล้วแต่กรณี) เพื่อขออนุมัติผลการสอบและประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.6 ออกหนังสือรับรอง บันทึกผลการสอบในบัตรประจำตัวลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และทะเบียนกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พร้อมทั้งประกอบพิธีประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษให้แก่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4.7 ประเมินผล/รายงานผลโครงการ

5. งบประมาณ

งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน.....บาท เป็นค่าใช้จ่าย
ตามรายการ ดังนี้

ที่	รายการ	งบประมาณที่ใช้ จำแนกตามหมวดรายจ่าย			รวม	หมายเหตุ
		ค่าวัสดุ	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย		
1	ค่าเอกสารจัดทำ ข้อสอบ					
2	วัสดุในการสอบ					
3	อื่น ๆ					
	รวม					

หมายเหตุ ถัวจ่ายทุกรายการ

6. การประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมิน	เครื่องมือวัด และประเมิน
1. การสอบวิชาพิเศษ - ภาคทฤษฎี - ภาคปฏิบัติ	สอบถาม สังเกต สัมภาษณ์ ทดสอบ	แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ
2. ลูกเสือสามัญผ่านการสอบ วิชาพิเศษ ร้อยละ 100	ตรวจผลงาน	แบบทดสอบ
3. ลูกเสือสามัญนำไปประยุกต์ ใช้ได้ใน ชีวิตประจำวัน	สอบถาม สังเกต สัมภาษณ์ ตรวจผลงาน	แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการสอบ
เครื่องหมายวิชาพิเศษตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการ
ตามหลักสูตรในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตร
และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

7.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

7.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับและมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชา
พิเศษ

(ลงชื่อ).....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(.....)

ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียน.....

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ
(.....)

รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน.....

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน.....

(ตัวอย่าง ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ)

คำสั่ง สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/สำนักงานลูกเสือจังหวัด.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ โรงเรียน.....

ด้วยกองลูกเสือ โรงเรียน.....ได้จัดให้มีโครงการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ จำนวน.....วิชา ให้แก่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.ณ.....จังหวัด.....เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ต่อไปนี้

1.	ประธานกรรมการ
2.	รองประธานกรรมการ
3.	กรรมการ
4.	กรรมการ
5.	กรรมการ
6.	กรรมการ
7.ฯลฯ	กรรมการ
15.	กรรมการและเลขานุการ
16.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม
ด้วยความรับผิดชอบตามระเบียบและข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติฯ
ให้เรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลงชื่อ).....

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน

หมายเหตุ

1. ประธานกรรมการสอบต้องมีวุฒิทางลูกเสือขั้นผู้ดบดจ้ ประเภทนั้น ๆ
2. กรรมการสอบต้องมีวุฒิทางลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ประเภทนั้น ๆ

(ตัวอย่าง)

ผลการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

โรงเรียน.....

คำชี้แจง (/) หมายถึง ผ่าน

(X) หมายถึง ไม่ผ่าน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	วิชา.....	วิชา.....	วิชา.....	วิชา.....	วิชา.....	วิชา.....	หมายเหตุ

(ลงชื่อ)..... (ลงชื่อ)..... (ลงชื่อ).....

(.....) (.....) (.....)

กรรมการ

กรรมการ

ประธานกรรมการ

☐ อนุมัติผล ☐ ไม่อนุมัติ

(ลงชื่อ).....

(.....)

เลขธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด.....

...../...../.....

(ตัวอย่างหนังสือขออนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษ
และขออนุญาตประดับเครื่องหมาย)

ที่..... /

โรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขออนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และประดับ
เครื่องหมายวิชาพิเศษ

เรียน เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด.....
(แล้วแต่กรณี)

อ้างถึง หนังสือสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/สำนักงานลูกเสือจังหวัด.....
ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 1 ชุด
 2. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ จำนวน 1 ชุด
 3. ข้อสอบภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชุด
 4. ข้อสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ชุด
 5. ผลการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 1 ชุด

ด้วยกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียน.....
ได้จัดทำโครงการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน.....วิชา ดังนี้

1.
2.
3.

ฯลฯ

บัดนี้ โรงเรียน.....ได้ดำเนินการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว ผลปรากฏว่า
มีลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เข้าสอบ จำนวน.....คน ดังรายละเอียดในบัญชี
รายชื่อที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติและอนุญาตให้ประดับเครื่องหมาย
วิชาพิเศษ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ (.....)

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน.....

ตัวอย่างหนังสืออนุมัติผล

ที่...../.....

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

(สำนักงานลูกเสือจังหวัด)

(แล้วแต่กรณี)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง อนุมัติผลการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
และการประดับเครื่องหมาย

เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน.....

อ้างถึง หนังสือโรงเรียน.....ที่...../..... ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนจัดส่งรายงานผลการสอบเครื่องหมาย
วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และขออนุมัติประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ
ให้แก่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้ที่สอบผ่าน ความแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/สำนักงานลูกเสือจังหวัด (แล้วแต่กรณี)
ได้รับทราบแล้วด้วยความยินดี จึงอนุมัติผลการสอบเครื่องหมายวิชาพิเศษ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามที่เสนอ และอนุมัติให้ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ
ได้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แจ้งให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทราบ
ถึงความสำคัญของวิชาพิเศษที่ตนสอบผ่าน และเอาใจใส่ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ได้ใช้วิชาพิเศษนั้น ๆ ปฏิบัติให้เป็นประโยชน์อยู่เสมอด้วย

อนึ่ง ในการจัดซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ใคร่ขอให้โรงเรียนติดต่อไปยังสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เพื่อขอหนังสืออนุญาต
นำไปจัดซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษที่ร้านค้าขององค์การคำครุสภาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง.....

(ตัวอย่างหนังสือรับรองให้แก่มูลนิธิสืบนาคะสุโกศลที่สอบผ่าน)

หนังสือรับรอง

ที่ /

โรงเรียน.....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

ขอรับรองว่า.....

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียน.....สอบผ่านเครื่องหมาย

วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน.....วิชา ดังนี้

1.

2.

3.

ฯลฯ

โดยการอนุมัติผลการสอบของเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ/
ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด.....ที่...../.....ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.ดังสำเนาหนังสืออนุมัติผล ที่แนบมาพร้อมนี้

(ลงชื่อ).....

(.....)

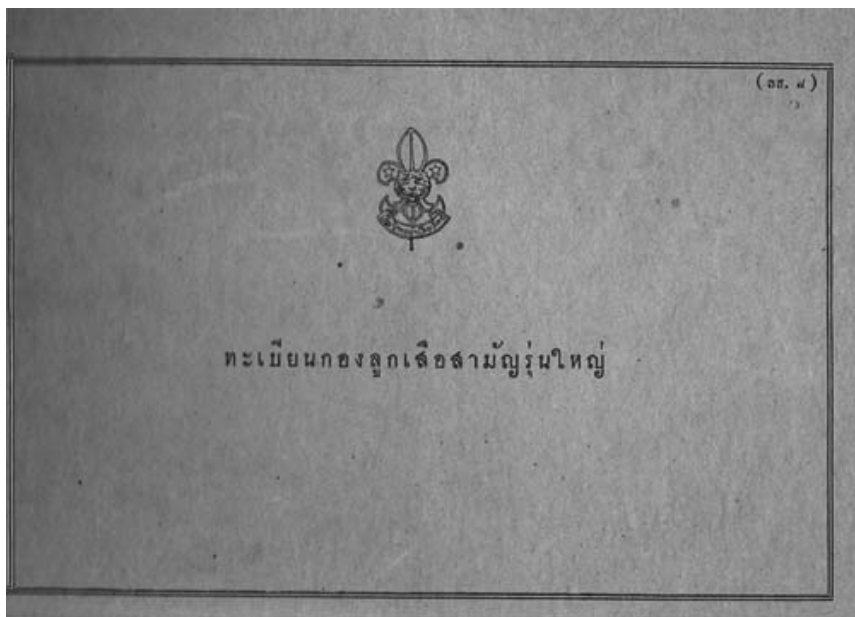
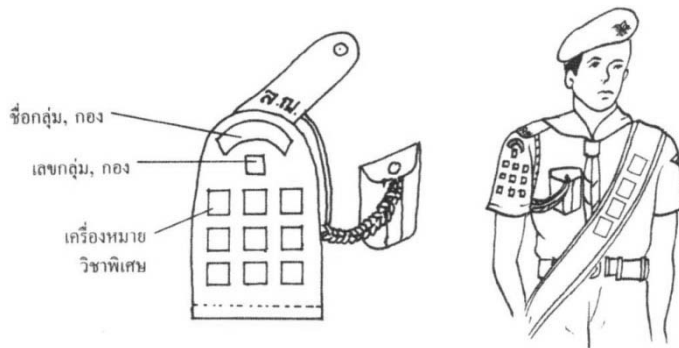
ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน.....

การประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปเครื่องหมายวิชาพิเศษ

การประดับ

1. ถ้าสอบได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก เรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว 1 เซนติเมตร
2. ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวาทำด้วยตัวนหรือสักหลาด สีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร และปักเครื่องหมายวิชาพิเศษ

ฉ.ส. ๑๗

บัตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กลุ่มลูกเสือ

กลุ่มที่

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่

ชื่อ

หมู่

หมายเหตุ

๑. การสอบเลื่อนชั้นหรือการสอบวิชาพิเศษ เมื่อกรรมการสอบเสร็จแล้ว ให้ผู้กำกับกรอกผลการสอบลงในทะเบียนของกองด้วยทุกครั้ง
๒. บัตรนี้ให้ผู้กำกับส่งไปให้ผู้ปกครองทราบด้วย

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ฉ.ส. ๘

ทะเบียนกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กลุ่ม (บอกชื่อกลุ่ม)

กลุ่มที่

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่

ผู้กำกับกลุ่ม

ผู้กำกับ

รองผู้กำกับ

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๖๒๔๐/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้
วิชาชีพเฉพาะลูกเสือ

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อนุมัติให้ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและ
กิจการนักเรียน ดำเนินการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเฉพาะลูกเสือ
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบุคลิกภาพและพัฒนากายทางสังคมให้กับเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ
โดยใช้หลักสูตรและวิชาชีพเฉพาะลูกเสือเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการพัฒนาทักษะ
และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้
อย่างมีความสุข นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้
วิชาชีพเฉพาะลูกเสือ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีรพงษ์ สารแสน)
๒. นายคงศักดิ์ เจริญรักษ์
๓. ว่าที่ร้อยโท ผนัญญ์ ยุยยุทธ
๔. นายทองชัย เจริญรัตน์

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	ประธานกรรมการ
๒. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาและส่งเสริมการจัดการลูกเสือ
ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ	รองประธานกรรมการ
๔. นายอมร ชุมศรี	กรรมการ
๕. นายทิวา ลิ้มสงวน	กรรมการ
๖. นายอารักษ์ ศุภสินธ์	กรรมการ
๗. นายสมคิด พระสว่าง	กรรมการ
๘. นายอินดี บันแววงาม	กรรมการ
๙. นายวิชัย มั่นชา	กรรมการ
๑๐. นายวิเชียร อวยพร	กรรมการ
๑๑. นายประกาศ เพี้ยสามารถ	กรรมการ
๑๒. นายศุภณัฐ เขียวมณี	กรรมการ

/๑๓. นายรัชชัย...

๑๓. นายรัชชัย เทียนประทีป	กรรมการ
๑๔. นายไชยา วิญญาสุข	กรรมการ
๑๕. นายสมประสิทธิ์ วรทิศ	กรรมการ
๑๖. นายบวรวิทย์ เลิศไกร	กรรมการ
๑๗. นางสุภาพ แก้วบัว	กรรมการ
๑๘. นายอดุลย์รัตน์ นิ่มเจริญ	กรรมการ
๑๙. นางสาวณภัทร กุลจิตติธ	กรรมการ
๒๐. นางสาวธิดารัตน์ ใหญ่ปางแก้ว	กรรมการ
๒๑. นายกฤตพัฒน์ พิชัยวุฒมะ	กรรมการ
๒๒. นางสาววัฒนา ธรรมประภาส	กรรมการ
๒๓. นายสุรัตน์ สร้อยกระจ่าง	กรรมการ
๒๔. นางวันทนา ศรีทองคำ	กรรมการ
๒๕. นางกนกวรรณ นิ่มเจริญ	กรรมการ
๒๖. นางชุติมา กมฺหะรัตน์	กรรมการ
๒๗. นายเสฐียรพงษ์ แก้ววิมล	กรรมการ
๒๘. นายสมบุรณ์ วัฒนมงคลสุข	กรรมการ
๒๙. นางสุธิณี ขาวอ่อน	กรรมการและเลขานุการ
๓๐. นายอัครเดช ชาญเวช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางสาวสุพิชญา อภาวสิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๒. นางสาวศิริฐา กรวาทิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดำเนินงานฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งมีหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล
เนื้อหาและดำเนินการจัดทำจัดคู่มือส่งเสริมการเรียนรู้วิชาชีพเฉพาะลูกเสือ จำนวน ๑๓ วิชา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
และทางเลือกในการดำเนินการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ แก่หน่วยงานหรือสถานศึกษา ในการขับเคลื่อนและ
พัฒนากิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ด้วยกระบวนการลูกเสือ ได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
ทั่วประเทศ รวมถึงการดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายประเสริฐ บุญเรือง)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๑๓๕๗/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำคู่มือวิชาพิเศษลูกเสือ (เพิ่มเติม)

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งที่ ๑๒๔๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำคู่มือวิชาพิเศษลูกเสือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาการทางสังคมให้กับเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยใช้หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้รับการพัฒนาทักษะและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้อย่างมีความสุข นั้น

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดทำคู่มือวิชาพิเศษลูกเสือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดทำคู่มือวิชาพิเศษลูกเสือ (เพิ่มเติม) ดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางธัญมน ยุวยุทธ	ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒. นายลิขิต ปั่นแวงงาม	ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการฯ ที่ได้รับแต่งตั้ง มีหน้าที่ดำเนินงานโครงการจัดทำคู่มือกิจกรรมทางการลูกเสือให้สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายธีรพงษ์ สารแสน)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

